

**INTERPARLEMENTAIRE UNIE (IPU)
117e ASSEMBLEE
Genève, 5-10 oktober 2007**

Verslag van de Belgische delegatie

De zitting verliep bij wijze van proef volgens het nieuwe formaat voor de herfstassemblees dat tijdens de 116e Assemblee (Nusa Dua, 27 april – 4 mei 2007) werd goedgekeurd.

Vóór 2003 hadden de twee jaarlijkse statutaire zittingen van de IPU dezelfde structuur. Door de hervorming van de werkmethodes die dat jaar werd doorgevoerd, kwam er een kortere herfstassemblee, met kleinere delegaties en minder vergaderingen dan de lenteassemblee. Zo is er geen algemeen debat over de politieke, economische en sociale toestand in de wereld en geen plenaire vergadering van de vrouwelijke parlementsleden; ook zijn er minder vergaderingen van ondergeschikte lichamen. Verder heeft de herfstassemblee nu altijd in Genève plaats. Enkel de lenteassemblees worden nog in een gastland gehouden.

Het nieuwe formaat voor de herfstassemblees vergroot het verschil met de lenteassemblees nog.

De bespreking van rapporten en de goedkeuring van resoluties afkomstig uit de drie vaste commissies van de Assemblee vallen namelijk weg en worden vervangen door een eerste presentatie, in de vorm van paneldebatten, van de drie rapporten die tijdens de volgende assemblee besproken zullen worden. In de plaats van de vaste commissies vergadert een nieuw opgerichte commissie voor VN-zaken, die verslag uitbrengt aan de Assemblee.

De tijd die zo vrijkomt wordt besteed aan een meer diepgaande bespreking van de kwesties die op de agenda van de Bestuursraad staan, vooral het verslag van het comité voor de Mensenrechten van parlementsleden en de begroting van de IPU voor het volgende jaar. Het spoeddebat blijft behouden.

De leidinggevende instanties van de IPU – Uitvoerend Comité en Bestuursraad – zullen die eerste ervaring met het nieuwe formaat tijdens de volgende assemblee (Kaapstad, 11-18 april 2008) beoordelen.

Inhoud

1. Samenstelling van de delegatie	3
2. Deelnemers	3
3. Uitvoerend Comité	3
4. Bestuursraad	5
- Lidmaatschapskwesities	5
- Financiële aangelegenheden	5
- Samenwerking met het VN-systeem	7
- Hervorming van de IPU	8
- Recente gespecialiseerde vergaderingen	10
- Activiteiten van diverse IPU-instanties	13
i) <i>Mensenrechten van parlementsleden</i>	13
ii) <i>Midden-Oosten</i>	14
iii) <i>Genderpartnerschap</i>	15
- Andere verslagen waar de Raad akte van genomen heeft	15
5. Assemblee	16
- Urgentiepunt – De dringende noodzaak om onmiddellijk een einde te maken aan de algemene schendingen van de mensenrechten in Myanmar en er de democratische rechten van de bevolking te herstellen	16
- Eerste presentatie van de rapporten voor de volgende zitting	17
i) <i>Commissie I (Vrede en internationale veiligheid) - Een evenwicht vinden tussen nationale veiligheid, menselijke veiligheid en individuele vrijheden, en de gevaren voor de democratie wegnemen: rol van de parlementen</i>	17
ii) <i>Commissie II (Duurzame ontwikkeling, financiering en handel) - Parlementaire controle op het staatsbeleid inzake buitenlandse hulpverlening</i>	17
(iii) <i>Commissie III (Democratie en mensenrechten) - Gastarbeiders, mensenhandel, xenofobie en mensenrechten</i>	19
- Commissie voor VN-zaken	19
i) <i>Aard van de relaties tussen de Verenigde Naties en de wereld van de parlementen</i> ..	20
ii) <i>De parlementen en het VN-milieuprogramma</i>	22
iii) <i>De parlementen en de Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling</i>	22
iv) <i>De parlementen en de Mensenrechtenraad van de VN</i>	22
v) <i>Vorbereiding van UNCTAD XII</i>	23
vi) <i>Verslag van de adviesgroep van de commissie</i>	23
vii) <i>Conclusies van de commissie</i>	23
- Amendementen op de Statuten en reglementen van de IPU	24
6. Coördinatiecomité van de vrouwelijke parlementsleden	25
7. Speciale evenementen	26
- Voorstelling van een handboek voor parlementsleden over het VN-verdrag betreffende de rechten van gehandicapte personen	26
- Viering van de 10 ^{de} verjaardag van de Universele Verklaring over democratie	27
8. Twaalf Plus-groep	27
- Urgentiepunt	27
- Benoemingen	27
- Verslagen en resoluties van de Assemblee	28
- Programma en begroting van de IPU voor 2008	28
- Hervorming van de IPU	29
- Verkiezing van de volgende IPU-voorzitter	30
- Interne zaken van de Twaalf Plus-groep	30
i) <i>Leden</i>	30
ii) <i>Voorzitterschap</i>	30
iii) <i>Financiële kwesities</i>	30
9. Agenda van de 118 ^e Assemblee (Kaapstad, 11-18 april 2008)	31
10. Volgende vergaderingen van de Interparlementaire Unie	32

Bijlage 1: Lijst van de aangenomen teksten

Bijlage 2: Lijst van de praktische handboeken voor parlementsleden van de IPU

1. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIE

Dhr. François-Xavier de DONNEA, volksvertegenwoordiger, aftredend voorzitter van de Belgische IPU-Groep, afgevaardigde in de IPU-Bestuursraad en de Twaalf Plus-groep, voorzitter van de delegatie

Dhr. Geert VERSNICK, volksvertegenwoordiger, lid van het Uitvoerend Comité van de IPU, afgevaardigde in de IPU-Bestuursraad en de Twaalf Plus-groep

Dhr. Philippe MAHOUX, senator, lid van het IPU-comité voor de Mensenrechten van parlementsleden

Dhr. Patrick MORIAU, volksvertegenwoordiger

2. DEELNEMERS

Er waren 1.075 deelnemers, onder wie 511 parlementsleden (waarvan 42 parlementsvoorzitters en 159 of 31,1% vrouwelijke parlementsleden). Zij vertegenwoordigden 125 lidstaten, 6 internationale assemblees met het statuut van geassocieerd lid en 26 internationale organisaties met het statuut van waarnemer. Palestina, dat in de IPU een speciaal statuut van waarnemer heeft, was eveneens vertegenwoordigd. Een delegatie van het parlement van Oost-Timor was aanwezig als waarnemer met het oog op toetreding tot de IPU.

3. UITVOEREND COMITÉ

Voorzitter :	dhr. P.F. Casini (Italië)
Ondervoorzitter :	dhr. A. Radi (Marokko)
Leden :	dhr. J. A. Coloma (Chili) ¹
	mevr. Z. Drif Bitat (Algerije) ²
	dhr. Ngo Anh Dzung (Vietnam) ³
	mevr. J. Fotso (Kameroen) ⁴
	mevr. K. Komi (Finland)
	dhr. A. Kozlovskiy (Russische Federatie)
	dhr. M.C. Nago (Benin) ²
	mevr. E. Papadimitriou (Griekenland)
	dhr. R. del Picchia (Frankrijk) ⁵
	mevr. K. Serrano Puig (Cuba)
	dhr. T. Toga (Ethiopië) ²
	dhr. A. Toha (Indonesië)
	dhr. G. Versnick (België)
	dhr. Yoo J.-K. (Republiek Korea) ³
	mevr. M. Xavier (Uruguay) ⁶

¹ Verkozen tijdens de 116^e Assemblee in opvolging van dhr. Fortes (Brazilië), van wie het mandaat ten einde liep.

² Mevr. Drif Bitat, dhr. Nago et dhr. Toga werden verkozen tijdens de 116^e Assemblee in opvolging van mevr. Mensah-Williams (Namibië), dhr. Natchaba (Togo) en dhr. Ole Kaparo (Kenia), van wie het mandaat ten einde liep.

³ Dhr. Ngo Anh Dzung en dhr. Yoo werden verkozen tijdens de 116^e Assemblee in opvolging van dhr. Kawara (Japan) en dhr. Lü Congmin (China), van wie het mandaat ten einde liep.

⁴ Verkozen tijdens de 116e Assemblee in opvolging van dhr. Sende (Kameroen), die geen parlements lid meer is.

⁵ Verkozen tijdens de 116e Assemblee in opvolging van dhr. Austin (Verenigd Koninkrijk), van wie het mandaat ten einde liep.

⁶ Ambtshalve lid als voorzitster van het Coördinatietcomité van de vrouwelijke parlementsleden.

Het Uitvoerend Comité doet vooral aanbevelingen over de punten die op de agenda van de Bestuursraad staan (zie p. 5 en volgende).

Daarnaast behandelde het Uitvoerend Comité ook de volgende kwesties.

- aanvraag van de Palestijnse Nationale Raad (PNC) om lid te worden van de IPU

Het Uitvoerend Comité gaf een negatief advies over de vraag van de Palestijnse delegatie om die kwestie op de agenda van de Bestuursraad te zetten. Het comité wees erop dat het de toetredingsaanvraag van de PNC tijdens de vorige assemblee al behandeld had en toen oordeelde dat de IPU-statuten toetreding in de huidige stand van zaken uitsluiten. Het comité had er wel mee ingestemd een delegatie te sturen naar de regio voor overleg met de Palestijnse overheid. Die zending is niet kunnen doorgaan wegens het conflict tussen Fatah en Hamas. Aangezien er geen nieuwe elementen waren, vond het comité dat het geen zin had de kwestie voor de Raad te brengen. Gelet op dat negatieve advies heeft de Palestijnse delegatie niet verder aangedrongen op een debat in de Raad.

- toestand in Thailand

Het Uitvoerend Comité ontving een delegatie van het overgangsparlement van Thailand. De delegatie legde uit dat het tijdschema voor de terugkeer naar een volledige democratie gerespecteerd werd en dat er verkiezingen gepland waren voor 23 december 2007. Ter herinnering : de deelname van Thailand aan de IPU-activiteiten werd tijdens de assemblee van oktober 2006 geschorst, ten gevolge van de staatsgreep die een maand daarvoor in het land had plaatsgevonden.

- initiatief van de Verenigde Naties inzake watervoorziening- en zuivering

De Algemene Vergadering van de VN heeft 2008 uitgeroepen tot Internationaal Jaar voor zuiver water. In dat verband ontving het Uitvoerend Comité dhr. Giorgio Giacomelli, lid van de raad die de UNO-secretaris-generaal advies geeft over watervoorziening en –zuivering (UNSGAB). Dhr. Giacomelli lichtte het doel en de activiteit van UNSGAB toe en vroeg om het thema van de watervoorziening en -zuivering op de agenda van een volgende IPU-assemblee te plaatsen.

- financieel reglement van de IPU

Het Uivoerend Comité keurde een aantal amendementen goed om uitvoering te geven aan aanbevelingen van de controleurs van de IPU-rekeningen. De amendementen betreffen onder andere de wijze van inboeken van bepaalde inkomsten en de overdrachten tussen begrotingsposten die de secretaris-generaal mag doen zonder voorafgaande toestemming van het Uitvoerend Comité. De amendementen zullen tijdens de volgende assemblee ter goedkeuring aan de Raad worden voorgelegd.

- personeelskwesties

Het Uitvoerend Comité werd op de hoogte gebracht van de personeelswijzigingen binnen het IPU-secretariaat, meer bepaald de aanwerving van twee medewerkers voor de uitvoering van projecten die met externe middelen gefinancierd worden (zie pp. 5-7).

Het comité werd ook geïnformeerd over de jaarlijkse herziening van de loonschalen van het personeel conform de aanbevelingen van de *International Civil Service Commission* (ICSC). Sinds haar aansluiting bij het VN-pensioenfonds in 2005 is de IPU verplicht die aanbevelingen na te leven.

Ten slotte vernam het comité dat er geen vooruitgang was in de zaak van de fiscale toestand van de IPU-personeelsleden die in Frankrijk wonen. Die personen worden belast door de IPU zelf (als in Zwitserland gevestigde internationale organisatie) en door de Franse fiscus. In afwachting van een

oplossing voor dat probleem van dubbele belasting moet de IPU aan de betrokken personeelsleden de in Frankrijk betaalde belastingen terugstorten.

4. BESTUURSRAAD

De Raad is de instantie die de activiteiten van de Interparlementaire Unie bepaalt en stuurt en de uitvoering ervan controleert. Hij spreekt zich eveneens uit over de conclusies van de werkzaamheden van de ondergeschikte lichamen die hij opricht en neemt kennis van de resultaten van de gespecialiseerde conferenties die de IPU buiten de statutaire assemblees organiseert. Elk lidparlement heeft in de Raad drie stemmen (twee, indien de afgevaardigden in de Raad van hetzelfde geslacht zijn).

- Lidmaatschapskwesties

De Raad schortte het lidmaatschap op van het parlement van Guinee wegens niet-betaling van de verschuldigde bijdragen (meer dan drie jaar achterstand).

Daardoor zijn thans 146 nationale parlementen lid van de Interparlementaire Unie. Zeven internationale assemblees, waaronder het Europees Parlement en de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, hebben het statuut van geassocieerd lid. De geassocieerde leden hebben qua deelname aan de IPU-assemblees dezelfde rechten als de volwaardige leden, behalve stemrecht en het recht om kandidaten voor te stellen voor verkiesbare functies.

De Raad nam ook een beslissing in verband met Thailand: zodra het parlement er na de verkiezingen van 23 december 2007 opnieuw is samengesteld, kan het zonder verdere formaliteiten weer volwaardig aan de activiteiten van de IPU deelnemen.

Ten slotte kende de Raad het statuut van waarnemer toe aan de Parlementaire Assemblee van de Organisatie van het Collectieve Veiligheidsverdrag (OCST), waar de parlementen van de Russische Federatie, Armenië, Belarus, Kazakstan, Kirgistan en Tadzjikistan in vertegenwoordigd zijn.

- Financiële aangelegenheden

- De Raad kreeg een verslag over de financiële toestand van de IPU per 30 juni 2007. Daaruit blijkt dat het boekjaar 2007, in tegenstelling met wat eerder gevreesd werd, waarschijnlijk zonder tekort afgesloten zal worden.

Uit het verslag blijkt ook dat de activiteiten die met externe middelen (en dus niet uit de bijdragen van de lidparlementen) gefinancierd worden, ver onder de verwachtingen zullen blijven. Zij zullen maximum 3,6 miljoen Zwitserse frank belopen, terwijl zij op 5,1 miljoen geraamd werden. Tijdens de bespreking van het verslag in het Uitvoerend Comité, vestigde **dhr. Versnick** de aandacht op die discrepantie tussen de ambities van de IPU en de werkelijkheid.

- De Raad keurde het activiteitenprogramma en de begroting van de IPU voor 2008 goed.

Dank zij het nieuwe formaat van de assemblee, was er meer tijd om de begroting te bespreken dan in het verleden. De secretaris-generaal gaf eerst een gedetailleerde analyse van de ontwerpbegroting die hij aan de leden had voorgelegd. **Dhr. Versnick** bracht vervolgens verslag uit over de conclusies van het Uitvoerend Comité betreffende het ontwerp. Na een aantal vertegenwoordigers van de geopolitieke groepen te hebben gehoord, keurde de Raad het werkprogramma en de begroting goed zoals aanbevolen door het Uitvoerend Comité.

De begroting voorziet in 20,1 miljoen Zwitserse frank (ongeveer 12,5 miljoen euro) aan uitgaven, verdeeld in:

- een gewone begroting van 12,7 miljoen Zwitserse frank, afkomstig uit de verplichte bijdragen van de lidparlementen, die met 4% stijgen (11,4 miljoen), en uit de inhoudingen op de wedden van het personeel (interne belasting: 1,3 miljoen);
- 7,4 miljoen Zwitserse frank aan vrijwillige bijdragen uit externe bronnen (+ 45% ten opzichte van de begroting 2007).

Het begrotingsstuk omschrijft in detail de te bereiken doelen, de verwachte realisaties en de indicatoren voor succes.

Er wordt speciaal aandacht geschonken aan het genderspect: daar wordt niet alleen uitdrukkelijk rekening mee gehouden in alle geplande activiteiten, maar de begroting wijst ook de kredieten aan die specifiek toegewezen zijn aan activiteiten ter bevordering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen (6% van de gewone begroting en 19% van de vrijwillige bijdragen, wat een verhoging met 13% inhoudt ten opzichte van 2007). Wat het IPU-secretariaat betreft, worden de meeste kaderfuncties, waaronder ook leidinggevende functies, nu ingenomen door vrouwen, dankzij de gendergevoeligheid van het recruterings- en promotiebeleid dat de laatste vijf jaar gevoerd werd.

Voor het eerst raamt de IPU-begroting de uitstoot van koolstofdioxide ten gevolge van de activiteiten van de organisatie en wordt in compensatie van die uitstoot voorzien. Daarvoor wordt een bedrag van 46.200 CHF opzij gezet. De Raad heeft nog geen besluit genomen over hoe dat geld precies gebruikt zal worden. Wel is afgesproken dat het Uitvoerend Comité elke uitgave van die aard voorafgaandelijk moet goedkeuren. In een infonota over de methode die gebruikt werd om de IPU-uitstoot te berekenen en over de diverse compensatiemodellen, wordt gesuggereerd activiteiten te financieren om de lidparlementen van de organisatie te helpen hun uitstoot van koolstofdioxide te verminderen en/of ze te sensibiliseren in verband met de klimaatverandering.

De oorspronkelijke ontwerpbegroting, zoals voorgesteld door de secretaris-generaal, voorzag in een verhoging van de bijdragen van de lidparlementen met 5%. Het Uitvoerend Comité vond dat overdreven en verminderde diverse begrotingsposten om de verhoging van de bijdragen tot 4% terug te brengen. Bovendien werd bepaald dat de gemiddelde verhoging van de bijdragen op langere termijn op 3% per jaar moest blijven, zoals beslist in 2003.

Tijdens de bespreking van de ontwerpbegroting in het Uitvoerend Comité betwijfelde **dh. Versnick** dat de ramingen betreffende de met externe middelen te financieren activiteiten realistisch waren. Hoe geloofwaardig is het om in de begroting 2008 een verhoging met 45% ten opzichte van het vorige jaar in te schrijven, als men in 2007 in het beste geval maar 70% van het geraamde bedrag zal binnenhalen en uitgeven? (In 2006 bedroegen de uitgaven van dit type slechts 0,8 miljoen Zwitserse frank.)

De IPU is een nieuwe speler op het gebied van fundraising. De organisatie is pas in 2006 ernstig werk beginnen te maken van fundraising. Er werd een medewerkster aangeworven die moet zoeken naar externe middelen om IPU-projecten inzake bevordering van de democratie te financieren, en een meerjarenplan goedgekeurd om potentiële donoren tot steun aan de IPU te bewegen. Volgens de secretaris-generaal moest dat actieplan, dat geregeld bijgesteld wordt, ambitieus genoeg zijn, anders zou de IPU niet ernstig genomen worden. Hij erkende niettemin dat de cijfers in de begroting te optimistisch waren.

Het Uitvoerend Comité heeft de voorgestelde cijfers uiteindelijk aanvaard maar gevraagd om de gegevens betreffende de activiteiten die de organisatie zelf financiert en de activiteiten die met vrijwillige bijdragen betaald worden, apart te vermelden in de begroting. De eerste zijn immers zo goed als zeker; de tweede zijn dat veel minder. Er mag geen onjuist beeld ontstaan van het werkprogramma en de begroting van de organisatie.

Verder heeft het Uitvoerend Comité aanbevolen dat de Raad zich in de toekomst uitspreekt over de prioriteiten van het werkprogramma vooraleer de begroting wordt opgesteld (nu worden beide samen ineens in uitgewerkte vorm voorgelegd). Een grondiger evaluatie van wat de IPU doet, moet het mogelijk maken te bepalen welke activiteiten in het kader van toekomstige begrotingen verder ontwikkeld moeten worden, en welke activiteiten men, eventueel bij wijze van compensatie, kan verminderen of zelfs opdoeken. Zo vinden vele delegaties, zeker binnen de Twaalf Plus-groep, dat het comité Mensenrechten van parlementsleden en het comité Midden-Oosten meer middelen ter beschikking moeten krijgen. Dat kan echter alleen door andere begrotingsposten te verminderen.

- Ten slotte bevestigde de Raad dat 2008 het tweede overgangsjaar wordt voor de toepassing van de nieuwe bijdrageschaal die in 2006 werd aangenomen om de financiële draagkracht van de lidstaten beter te weerspiegelen. Het is de bedoeling dat de nieuwe schaal, die rechtstreeks samenhangt met die van de Verenigde Naties, geleidelijk ingevoerd wordt over een periode van 6 jaar (2007-2012). Het Belgische aandeel stijgt daarbij van 1,22 % in 2006 naar 1,60 % in 2012 (1,28 % in 2007 ; 1,35 % in 2008). Ons land is thans de 17^e betaler binnen de IPU.

- **Samenwerking met het VN-systeem**

De versterking van de relaties met de Verenigde Naties is voor de IPU een strategisch doel. De organisatie heeft de laatste jaren veel vooruitgang geboekt in dat verband.

Zoals gewoonlijk nam de Raad akte van een overzicht van de talrijke activiteiten die de IPU sinds de vorige assemblee in samenwerking met diverse VN-instanties ondernam (mei - oktober 2007).

Hij werd vooral op de hoogte gebracht van de initiatieven om uitvoering te geven aan de in oktober 2006 goedgekeurde resolutie 61/6 van de Algemene Vergadering van de VN over de samenwerking tussen de UNO en de IPU. Die resolutie was een belangrijke stap in de ontwikkeling van de relaties tussen de twee organisaties. Zij bepaalt onder andere :

- dat de IPU moet gaan samenwerken met de nieuwe instellingen die de VN-top van 2005 in het leven heeft geroepen, in het bijzonder de Mensenrechtenraad en de Commissie voor vredesopbouw;
- dat de IPU betrokken moet worden bij de invulling van de nieuwe taken van de Economische en Sociale Raad van de UNO (ECOSOC) en vooral bij het nieuwe Samenwerkingsforum voor ontwikkeling (*Development Cooperation Forum* - DCF), dat op 5 juli 2007 in Genève van start ging en zijn eerste zitting zal houden in New York in de loop van 2008;
- de omvorming van de traditionele jaarlijkse hoorzitting van de IPU in het VN-gebouw in New York tot een gemeenschappelijke UNO/IPU-vergadering.

De Raad vernam dat de volgende hoorzitting in de UNO in november 2007 al volgens dat nieuwe model zou verlopen. Wat de uitwerking van een parlementaire component van het DCF betreft, stemde de Raad in met de

samenstelling van een representatieve groep van parlementsleden die zou deelnemen aan het *Stakeholder Forum* (van parlementen, civiele maatschappij en privé-sector) dat de UNO in mei 2008 in Firenze (Italië) wil organiseren, bij wijze van voorbereiding op de eerste DCF-zitting.

Als rapporteur van de Tweede Commissie van de IPU-Assemblee over de parlementaire controle op de openbare ontwikkelingshulp (zie p. 17) werd **Dhr. de Donnea** gevraagd om deel uit te maken van die groep. Hij was trouwens al als IPU-vertegenwoordiger aanwezig bij de start van het DCF in juli 2007.

In dat verband werd dhr. de Donnea ook gevraagd om namens de IPU het woord te nemen tijdens de *High Level Dialogue* over de financiering van de ontwikkeling (follow-up van het Monterreyproces) in de UNO in New York (23-25 oktober 2007) alsook in het kader van het voorbereidingscolloquium voor het DCF dat ECOSOC in Cairo hield op 19 en 20 januari 2008.⁷

Van de andere samenwerkingsprojecten met VN-instellingen vermelden wij het werkprogramma dat de IPU en de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) samen gaan uitvoeren om een parlementaire dimensie te geven aan de « Agenda voor fatsoenlijk werk » van de ILO. De Raad vernam dat de IPU vertegenwoordigd zou zijn op het ILO-forum over fatsoenlijk werk voor een faire globalisering, dat in Lissabon ging plaatsvinden van 31 oktober tot 2 november 2007, en dat er de dag voor het forum een planningvergadering met de ILO zou zijn over de uitvoering van het afgesproken gemeenschappelijke werkprogramma.

Dhr. Versnick werd gevraagd om deel uit te maken van de IPU-delegatie die het ILO-forum en de planningvergadering in Lissabon bijwoonde.

- **Hervorming van de IPU**

De IPU maakt al enkele jaren een institutioneel hervormingsproces door, met de bedoeling relevanter, actueler en zichtbaarder te worden. De secretaris-generaal gaf een algemeen overzicht van de resultaten van die diepgaande reflectie over de werking van de IPU als organisatie.

Een eerste grote wijziging van de werkmethodes werd doorgevoerd in 2003. Die eerste fase van de hervorming werd vanaf 2006 geëvalueerd, wat leidde tot een reeks nieuwe voorstellen, die tijdens de assemblee van april 2007 in een definitieve vorm gegoten werden.

Om sommige van die voorstellen uit te voeren, werden een aantal amendementen op de Statuten en reglementen van de IPU ter goedkeuring voorgelegd.

Wij wijzen er nochtans op dat het belangrijkste voorstel – betreffende de nieuwe structuur van de herfstassemblees (zie p. 1) – nog niet in reglementaire teksten werd omgezet, aangezien de Raad besloten heeft die structuur eerst uit te proberen.

Andere voorstellen vereisten dan weer geen amendementen op de Statuten en reglementen. Zo is de versterking van de relaties met de Verenigde Naties – een van de grote prioriteiten van de hervorming – geen kwestie van reglementen maar van concrete actie. Art. 3.3 van de Statuten bepaalt al dat de IPU « de doelstellingen van de Organisatie van de Verenigde Naties deelt, haar inspanningen steunt en nauw met de organisatie samenwerkt ».

⁷ De tekst van de toespraak van dhr. de Donnea in New York (23 oktober 2007) is te krijgen bij het secretariaat van de Belgische IPU-groep.

De voorgelegde amendementen hadden betrekking op de IPU-statuten, het Reglement van de Assemblee en het Reglement van de vaste commissies. De Raad moest een advies geven over de amendementen op de Statuten en de amendementen op het Reglement van de vaste commissies goedkeuren. De goedkeuring van de amendementen op de Statuten en op het Reglement van de Assemblee behoort tot de bevoegdheid van de Assemblee (zie pp. 24-25).

De Raad stemde bij handopsteking over vier amendementen op de Statuten en stemde bij meerderheid in met de volgende drie :

- een amendement dat uitdrukkelijk de rol van de IPU-voorzitter als politiek hoofd van de organisatie erkent (wat hem of haar de mogelijkheid moet geven om vaker standpunten namens de organisatie in te nemen in de periodes tussen de assemblees) ;
- een amendement dat bepaalt dat « de Voorzitter in de periodes tussen de statutaire zittingen wordt bijgestaan door een groep van zes ondervoorzitters die elk een geopolitieke groep vertegenwoordigen en benoemd worden onder de leden van het Uitvoerend Comité voor een hernieuwbaar mandaat van een jaar » (de ondervoorzitters zullen tijdens de volgende assemblee benoemd worden),⁸
- een amendement dat de delegaties verplicht om na elke assemblee « zo spoedig mogelijk » verslag uit te brengen bij hun parlement en een kopie van dat verslag te bezorgen aan de secretaris-generaal van de IPU (het oorspronkelijke voorstel sprak van een termijn van zes weken, maar de Raad keurde een sub-amendement van Zwitserland goed dat een minder precieze termijn oplegt).

Een amendement om de duur van het mandaat van de IPU-voorzitter van drie op vier jaar te brengen werd verworpen. **De Belgische delegatie** was ook tegen dat amendement. Aangezien de verkiezing van de voorzitter gebeurt op basis van een rotatie tussen de (zes) geopolitieke groepen, zou de rotatieperiode te lang worden. Bovendien duren de meeste parlementaire mandaten in de wereld maar vier jaar. Met een voorzittersmandaat van vier jaar wordt de kans dat het mandaat niet afgemaakt wordt wel heel groot.

De Raad nam ook twee amendementen op het Reglement van de vaste commissies aan. Zij bepalen dat :

- de rapporteurs van de commissies elk een eigen rapport mogen maken (de ontwerp-resolutie moet wel gemeenschappelijk blijven) ;
- de vaste commissies in uitzonderlijke omstandigheden amendementen op een ontwerp-resolutie kunnen aannemen die pas tijdens de zitting van de Assemblee werden ingediend (normaliter moeten amendementen een zekere tijd voor de opening van de Assemblee ingediend zijn ; die termijn werd trouwens ook gewijzigd – zie pp. 24-25).

Tijdens de bespreking steunde **dhr. Versnick** de amendementen betreffende de rol van de IPU-voorzitter en de oprichting van een bureau van zes ondervoorzitters. Hij benadrukte ook dat het welslagen van de hervorming van de

---

⁸ Totnogtoe bestond alleen een functie van « ondervoorzitter van het Uitvoerend Comité », bedoeld om de IPU-voorzitter te vervangen in geval van afwezigheid of diens taken uit te voeren tot de verkiezing van een nieuwe voorzitter in geval van het voortijdig vacant worden van het voorzitterschap. Aan de bepalingen betreffende die functie van ondervoorzitter werd niet geraakt. Blijft de vraag hoe zij zich zal verhouden tot de zes nieuwe « ondervoorzitters van de IPU ».

IPU afhangt van de inzet van de leden het hele jaar door. Voor de IPU werken tijdens de assemblees is niet genoeg.

- **Recente gespecialiseerde vergaderingen**

De Raad nam akte van de resultaten van de volgende parlementaire vergaderingen, die de IPU sedert de vorige assemblee organiseerde.

- Regionaal seminarie over het thema *Bevordering van de verzoening om zo een rechtvaardiger samenleving, zonder uitsluiting en gebaseerd op het recht, tot stand te brengen : de rol van de parlementen in Latijns-Amerika*, La Paz (Bolivia), 8-9 juni 2007

Het seminarie, dat in samenwerking met het parlement van Bolivia georganiseerd werd, paste in het kader van de activiteiten waarmee de IPU de landen die uit een conflict of een binnenlandse crisis komen, wil helpen op weg naar verzoening en democratisering. Een gelijkaardig seminarie voor de Afrikaanse landen werd in Bujumbura (Burundi) gehouden in november 2005. In samenwerking met het *International Institute for Democracy and Electoral Assistance* (International IDEA) bracht de IPU ook een praktisch handboek voor parlementsleden uit over de rol van het parlement in het welslagen van verzoeningsprocessen (zie bijlage 2, nr. 9).

De conclusies van het seminarie zijn beschikbaar (enkel in het Spaans).

- Parlementaire evenementen naar aanleiding van het 7de Wereldforum van de Verenigde Naties over het thema *De staat heruitvinden*, Wenen (Oostenrijk), 25 en 28-29 juni 2007

Bedoelde evenementen waren een voorbeeld van de parlementaire vergaderingen die de IPU vaak organiseert in het kader van de grote intergouvernementele conferenties onder auspiciën van de VN.

In samenwerking met het Oostenrijkse parlement en International IDEA organiseerde de IPU twee evenementen om de specifieke bijdrage van de parlementen tot een goed bestuur in het licht te stellen : een parlementair forum (25 juni) en een workshop over capaciteitsversterking voor parlementen (28-29 juni).

Het thema van het parlementair forum was *Transparantie en de plicht om rekenschap af te leggen als middelen om het vertrouwen in de regeringsinstellingen te herstellen*. Het debat spitste zich toe op de controlemechanismen ten aanzien van de uitvoerende macht waarover parlementen moeten beschikken, met name op het gebied van de begroting en van het veiligheidsbeleid, alsook op de bescherming die parlementsleden in de uitoefening van hun controletaak nodig hebben. Een samenvatting van de werkzaamheden is beschikbaar.

De workshop richtte zich niet enkel tot parlementsleden. Er namen ook vertegenwoordigers van regeringen, ngo's en internationale organisaties aan deel. Het thema was *De kwaliteit van verkiezings- en parlementaire processen verbeteren*. De workshop was een goede gelegenheid om het werk van de IPU inzake bevordering van de democratie onder de aandacht te brengen, vooral dan de aanbevelingen van het IPU-handboek over de kenmerken van een goed werkend parlement in de XXI^{ste} eeuw (zie bijlage 2, nr. 6).

- Regionaal seminarie over *Het scheppen van een kader voor de bescherming van kinderen in Zuid-Azië : rol van de parlementsleden voor de bescherming van kinderen in het jeugdrecht*, Islamabad (Pakistan), 27-29 juni 2007

Dit seminarie, dat in samenwerking met het Pakistaanse parlement en UNICEF georganiseerd werd, paste eveneens in het kader van het IPU-programma voor de versterking van de parlementen, waarin bijzondere aandacht gaat naar de problematiek van de bescherming van kinderen. Het volgde trouwens op een algemener seminarie voor alle parlementen van de regio Azië-Stille Oceaan dat in februari 2006 plaatsvond in Hanoi (Vietnam), over het scheppen van een omgeving die kinderen beschermt.

Ter gelegenheid van het seminarie werd een praktisch handboek uitgebracht, specifiek voor de parlementsleden van Zuid-Azië, over de bescherming van kinderen die met het gerecht in aanraking komen (zie bijlage 2, nr. 3).

Een verslag met een samenvatting van de debatten en de aanbevelingen van de deelnemers is beschikbaar (enkel in het Engels).

- Regionaal seminarie voor de parlementen van Europa en Centraal-Azië over het thema *Het parlement en het begrotingsproces, vooral in het perspectief van een gelijke behandeling van mannen en vrouwen*, Genève, 19-21 september 2007

Dit seminarie was het zevende en laatste in een reeks van regionale parlementaire vergaderingen over de problematiek begroting en gender. De vorige seminars hadden plaats in Kenia (mei 2000), Mali (november 2001), de Filippijnen (juli 2002), Sri Lanka (mei 2003), Libanon (juni 2004) en El Salvador (september 2005).

Mevr. Dieu en **mevr. Reuter** (Kamer van volksvertegenwoordigers) namen aan dit seminarie deel. Twee van de debatten (over het thema *Eigen rol van regering en parlement in het begrotingsproces* en het thema *De plicht om rekenschap af te leggen en de doorzichtigheid van het begrotingsproces : de parlementaire controle*) werden ingeleid door dhr. Jean-Jacques Viseur, oud-volksvertegenwoordiger en oud-minister van Financiën. Dhr. Viseur nam trouwens ook al als expert deel aan enkele andere seminars uit de reeks.

Een samenvatting van de debatten is beschikbaar.

Andere vergaderingen sinds de vorige assemblee

- Regionaal seminarie voor de parlementen van de landen van Franstalig Afrika over *De rol van de parlementen in de toepassing van de internationale en regionale verdragen betreffende de mensenrechten*, Ouagadougou (Burkina Faso), 1-3 oktober 2007

Parlementen helpen om bij te dragen tot de toepassing van de internationale verdragen inzake mensenrechten is een andere krachtlijn van het IPU-programma voor capaciteitsversterking van de parlementen. Het VN-fonds voor democratie (een van de nieuwe instrumenten die de VN-top van 2005 in het leven heeft geroepen) geeft financiële steun aan een IPU-project op dat gebied, dat over twee jaar loopt en zich richt tot de parlementen van de landen van Franstalig Afrika. Dit regionale seminarie was de eerste activiteit in het kader van het project en werd georganiseerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de Mensenrechten (HCHR) en het parlement van Burkina Faso.

De conclusies van het seminarie zijn beschikbaar.

- Parlementair debat in het kader van het jaarlijkse Publieksforum van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) over het thema *Handel en klimaatverandering: is de handel dodelijk voor onze planeet?* – Genève, 4 oktober 2007

Het jaarlijkse Publieksforum van de WTO heeft tot doel de niet-gouvernementele actoren (parlementen, ngo's, professoren en studenten, de privé-sector) bij de debatten binnen de WTO te betrekken. De IPU organiseerde in 2003 en 2005 ook al vergaderingen in het kader van het Forum.

Dhr. Versnick en **mevr. Boulet** (Kamer van volksvertegenwoordigers) alsook **mevr. Lijnen** (Senaat) namen aan de parlementaire vergadering en het WTO-publieksforum deel.

Er waren ook vergaderingen van de IPU-adviesgroep over HIV/AIDS, het stuurcomité van de Parlementaire Conferentie over de WTO en de adviesgroep van de nieuwe commissie voor VN-zaken van de IPU.

De IPU maakt meer en meer gebruik van dergelijke werkgroepen. Zij bestaan uit parlementsleden die de verschillende regio's van de wereld vertegenwoordigen en *ad personam* gekozen worden door de voorzitter en de secretaris-generaal van de IPU om de werkzaamheden van de organisatie op een bepaald gebied voor te bereiden en te sturen.⁹

- De Adviesgroep over HIV/AIDS werd opgericht in de follow-up van de parlementaire vergadering die de IPU organiseerde naar aanleiding van de VN-vergadering op hoog niveau over HIV/AIDS in juni 2006. Tijdens zijn eerste vergaderingen in september 2006 en maart 2007 startte de werkgroep drie projecten op: het opstellen van een repertorium van de parlementaire instanties die op HIV/AIDS werken, de publicatie van een nieuw handboek voor parlementsleden over HIV/AIDS (het bestaande dateerde al van 1999) en de organisatie van een eerste parlementaire wereldconferentie over HIV/AIDS in 2007, naar aanleiding van de Werelddaidsdag (1 december).

Sinds de vorige assemblee bracht de groep een veldbezoek in Brazilië van 4 tot 7 juni 2007 (verslag beschikbaar). Op 12 juni 2007 had hij in Washington een gedachtewisseling met leden van het Congres van de Verenigde Staten (notulen beschikbaar). Ten slotte vergaderde de werkgroep in Genève op 10 en 11 september 2007, om de voortgang van de drie vermelde projecten te bekijken en zijn volgende activiteiten voor te bereiden.

De groep bereidde vooral de parlementaire conferentie over HIV/AIDS voor, die van 28 tot 30 november 2007 doorging in Manilla (Filippijnen), en voltooide de tekst van het nieuwe handboek voor parlementsleden over HIV/AIDS, dat tijdens die conferentie officieel voorgesteld werd (zie bijlage 2, nr. 1). Veldbezoeken in Rusland en Zuid-Afrika zijn gepland voor de toekomst.

- De Parlementaire Conferentie over de WTO is een gezamenlijk initiatief van de Interparlementaire Unie en het Europees Parlement. Sinds 2002 vergadert zij in principe elk jaar. De zittingen worden voorbereid door een stuurcomité, dat wordt voorgezeten door **dhr. Versnick** (namens de IPU) en een lid van het Europees Parlement.

Het stuurcomité vergaderde in Genève op 14-15 juni en op 3 oktober 2007. Op de vergadering in juni hoorde het comité de directeur-generaal van de

⁹ In het geval van het stuurcomité van de Parlementaire Conferentie over de WTO werden de leden gekozen in overleg met het Europees Parlement, dat de Conferentie mee organiseert.

WTO, dhr. Pascal Lamy, over de stand van de onderhandelingen in het kader van de Doha Round. Het comité keurde een verklaring goed die de WTO-lidstaten – vooral de VS, de EU en de landen van de G-20 – opriep om op korte termijn te beslissen welke toegevingen zij wilden doen om de onderhandelingen te doen slagen. Het comité besloot ook dat, als er bij gebrek aan onderhandelingsresultaten geen ministeriële WTO-conferentie zou zijn in 2007, de Parlementaire Conferentie over de WTO evenmin zou bijeenkomen.

Op zijn vergadering in oktober hoorde het stuurcomité de G-4-onderhandelaars (Brazilië, India, EU en VS) alsook de voorzitter van de WTO-onderhandelingsgroep Landbouw. Die had toen net « ontwerpmodaliteiten » voorgesteld die de meeste onderhandelaars als basis voor discussie wilden aanvaarden. Het comité vond dat, zolang de onderhandelaars zelf in een goede afloop bleven geloven (wat blijkbaar het geval was), het de onderhandelingen politiek moest blijven steunen. Het keurde een verklaring goed die opnieuw opriep tot « een geheel van ambitieuze resultaten dankzij wederzijdse, evenwichtige en faire toegevingen, rekening houdend met de economische toestand in de wereld en met de aanzienlijke risico's die een aanhoudende impasse zou inhouden ».

Het comité besloot ook dat de volgende plenaire zitting van de Parlementaire Conferentie over de WTO niet eindeloos uitgesteld kon worden en dat er dus in 2008 in elk geval een zitting zou zijn. Mocht de WTO een ministeriële conferentie houden in 2008, dan moest de zitting van de Parlementaire Conferentie daar indien mogelijk bij aansluiten, zoals het geval was in Cancun (2003) en in Hong Kong (2005). Anders wordt de zitting in Genève of Brussel gehouden¹⁰.

Tijdens zijn twee vergaderingen werkte het stuurcomité ook een gedragscode uit betreffende de relaties tussen regering en parlement in verband met internationale handelskwesties alsook een mechanisme om zijn eigen samenstelling (die sinds de oprichting in mei 2002 nauwelijks veranderde) geleidelijk aan te passen, op basis van een rotatie tussen de nationale parlementen uit elke geografische regio in de wereld. Die gedragscode alsook de amendementen op het reglement van de Parlementaire Conferentie over de WTO die nodig zijn om de rotatie door te voeren, zullen op de volgende plenaire zitting van de Conferentie ter goedkeuring voorgelegd worden.

- De adviesgroep van de commissie voor VN-zaken vergaderde in Genève op 12-13 juli 2007 om de eerste zitting van de commissie voor te bereiden (zie pp. 19-24).

Dhr. Versnick maakt deel uit van die adviesgroep.

- **Activiteiten van diverse IPU-instanties**

De Raad nam akte van de verslagen over de activiteiten van de volgende organen.

i) Mensenrechten van parlementsleden

Het comité voor de Mensenrechten van parlementsleden bestaat uit vijf gewone leden en vijf plaatsvervangers uit verschillende delen van de wereld. Zij worden door de Raad verkozen voor een termijn van vijf jaar. **Dhr. Mahoux** is sinds mei 2007 gewoon lid van het comité.

¹⁰ De zitting zal wellicht in Genève plaatsvinden op 11 en 12 september 2008.

Het comité vergadert vier maal per jaar. Twee vergaderingen hebben plaats tijdens de statutaire assemblees van de IPU. Twee extra vergaderingen worden gehouden in het IPU-gebouw in Genève, over het algemeen in januari en juli. Het comité stuurt soms ook delegaties ter plaatse.

Het comité is belast met het onderzoek en de behandeling van de klachten die bij de IPU binnenkomen betreffende schendingen van de mensenrechten waar parlementsleden tijdens hun wettelijke ambtstermijn het slachtoffer van zijn of geweest zijn (bijvoorbeeld pesterijen door de overheid, willekeurige aanhouding en opsluiting, miskenning van de rechten van de verdediging, schending van de parlementaire immuniteit). Het comité probeert eerst volgens een confidentiële procedure en door discrete contacten met de overheid van het land in kwestie tot een bevredigende oplossing te komen. Als dat onmogelijk blijkt, maakt het comité de zaak openbaar door aan de Raad een verslag met aanbevelingen voor te leggen.

In Genève kreeg de Raad rapporten en keurde hij resoluties goed over 211 parlementsleden uit 18 landen: Bangladesh, Belarus, Burundi, Colombia, Ecuador, Eritrea, Filippijnen, Honduras, Libanon, Maleisië, Mongolië, Myanmar, Pakistan, Palestina/Israël, Rwanda, Sri Lanka, Turkije en Zimbabwe (voor meer details, zie bijlage 1 - lijst van de aangenomen teksten). De vertrouwelijke dossiers meegerekend, onderzocht het comité in totaal gevallen uit 32 landen.

De raad kreeg een gedetailleerde uiteenzetting over de gevallen betreffende Colombia (16 parlementsleden), Myanmar (34 parlementsleden) en de Filippijnen (6 parlementsleden). De tentoonstelling over de mensenrechtensituatie van de parlementsleden uit Myanmar, die ook al tijdens de vorige assemblee te zien was, werd hernomen.

ii) Midden-Oosten

Het comité voor het Midden-Oosten bestaat uit zes gewone leden en zes plaatsvervangers uit verschillende delen van de wereld. Zij worden door de Raad verkozen voor een termijn van vier jaar. **Dhr. de Donnea** werd in Genève verkozen tot plaatsvervangend lid van het comité en zal vanaf de volgende assemblee aan de werkzaamheden van het comité deelnemen.

Het comité heeft tot taak de leden van de IPU te informeren over de evolutie van het vredesproces in het Midden-Oosten en speelt vooral een rol als bemiddelaar voor de totstandbrenging van een gesprek op parlementair niveau tussen de partijen bij het Israëliësch-Palestijnse conflict, meer bepaald door hoorzittingen te houden met de delegaties van Israël en Palestina die de assemblees bijwonen.

Sinds enige tijd functioneert het comité niet meer zo goed, vooral door het absentisme van zijn leden. Zo waren in Genève slechts een gewoon lid en drie plaatsvervangers aanwezig. De Raad heeft die toestand betreurd en het comité opgeroepen in de toekomst beter aan de verwachtingen te beantwoorden.

Het comité hoorde vertegenwoordigers van de Knesset, de Palestijnse Nationale Raad en de Palestijnse Wetgevende Raad, die hun standpunt gaven over de toestand in het Midden-Oosten en over de voorwaarden om tot een vredesregeling te komen. Het comité heeft ook opnieuw de wens uitgesproken de regio te kunnen bezoeken voor gesprekken met de autoriteiten ter plaatse. De Israëliësch en de Palestijnse delegatie gingen met dat plan akkoord.

iii) Genderpartnerschap

De groep voor genderpartnerschap bestaat uit vier leden van het Uitvoerend Comité, twee mannen en twee vrouwen, en moet erover waken dat de belangen en opvattingen van mannen en vrouwen op gelijke basis aan bod komen in de structuren en het beleid van de IPU.

De groep onderzocht, zoals gewoonlijk, de samenstelling van de aanwezige delegaties. Hij stelde vast dat het percentage vrouwen onder de afgevaardigden het tweede hoogste ooit was (31,1 %) maar dat van de andere kant ook het aantal niet-gemengde delegaties het hoogste was in drie jaar (19 uitsluitend mannelijke delegaties, waaronder die van België, en 2 uitsluitend vrouwelijke delegaties, in totaal dus 21 van de 119 delegaties met meer dan een lid of 17,6 %). De groep verzocht de leden van de IPU waakzaam te blijven op dat punt.

De groep onderzocht ook de IPU-begroting vanuit het oogpunt van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De begroting bevat weliswaar informatie per jaar over de middelen die aan genderkwesties besteed worden. Een meerjarenperspectief en een analyse van de genderimpact van alle IPU-activiteiten ontbreken echter. De groep heeft de Raad gevraagd richtlijnen te geven in dat verband, met het oog op toekomstige begrotingen.

De Groep bekijkt ook de toestand in de landen waar er geen vrouwen in het parlement zitting hebben (thans 7 van de 189 parlementen in de wereld¹¹) en probeert met die parlementen een dialoog op gang te brengen over de manier waarop de deelname van vrouwen aan het politieke leven bevorderd kan worden. Zo zette de groep in Genève zijn gesprek met de Shuraraad van Saoedi-Arabië verder. Met de parlementen van de eilandstaten in de Stille Oceaan is het moeilijker een gesprek aan te knopen, omdat die met uitzondering van Palaos geen lid zijn van de IPU. De groep besloot contact op te nemen met de Parlementaire Vereniging van de *Commonwealth*, waar die parlementen bij aangesloten zijn, om een gecoördineerde inspanning te doen.

Ten slotte boog de groep zich over de toepassing van de statutaire bepaling dat minstens 3 van de 15 verkozen leden van het Uitvoerend Comité vrouwen moeten zijn. Er bestaat thans geen mechanisme om ervoor te zorgen dat die regel geëerbiedigd wordt. De groep pleitte ervoor om de geopolitieke groepen, onder wie die mandaten verdeeld zijn, te laten delen in de verantwoordelijkheid en te bepalen dat elke geopolitieke groep die twee of meer leden heeft, minstens een vertegenwoordiger van elk geslacht moet hebben. Aangezien 4 van de 6 geopolitieke groepen minstens twee leden hebben in het Uitvoerend Comité, zou het minimum aantal vrouwen zo automatisch gegarandeerd zijn¹².

- Andere verslagen waar de Raad akte van genomen heeft

- Verslag van de voorzitter van de IPU over zijn activiteiten
- Tussentijds verslag van de secretaris-generaal over de activiteiten van de IPU sinds de vorige assemblee
- Verslag over de activiteiten van het Coördinatiecomité van de vrouwelijke parlementsleden (zie pp. 25-26).

¹¹ Kirgistan, Micronesië, Palaos, Qatar, Saoedi-Arabië, de Salomonseilanden en Tuvalu.

¹² De 15 mandaten zijn als volgt verdeeld : Twaalf Plus-groep (4 leden), Afrikaanse groep (4 leden), groep Azië-Stille Oceaan (3 leden), Latijns-Amerikaanse groep (2 leden), Euraziatische groep (1 lid), Arabische groep (1 lid).

5. ASSEMBLEE

De Assemblée is het plenaire orgaan van de Interparlementaire Unie, dat de voornaamste politieke standpunten van de organisatie goedkeurt. Elk lidparlement beschikt in de Assemblée over een bepaald aantal stemmen, dat varieert in functie van het bevolkingsaantal van het land (minimum 10, maximum 23). België heeft 12 stemmen in de Assemblée.¹³

In Genève vergaderde de Assemblée onder voorzitterschap van dhr. Pier Ferdinando Casini, voorzitter van de Interparlementaire Unie.

De voorzitter van de Zwitserse Nationale Raad, mevr. Christine Egerszegi-Obrist, sprak de Assemblée toe.

De volgende thema's stonden op de agenda.

- Urgentiepunt – De dringende noodzaak om onmiddellijk een einde te maken aan de algemene schendingen van de mensenrechten in Myanmar en er de democratische rechten van de bevolking te herstellen

Er waren aanvankelijk vier voorstellen voor een urgentiepunt: een voorstel van het Verenigd Koninkrijk over de beperking van het risico op catastrofes en over parlementaire steun voor een kordater optreden tegen het klimaatrisico; een voorstel van Iran voor steun aan de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Irak; een voorstel van Bahrein over hetzelfde onderwerp; en een voorstel van Indonesië over de toestand in Myanmar.

Het Verenigd Koninkrijk trok zijn voorstel in ten gunste van dat over Myanmar. Iran en Bahrein hebben hun voorstellen samengevoegd. De Assemblée stemde daarop over dat gemeenschappelijke voorstel en over het voorstel van Indonesië. Het voorstel van Iran en Bahrein behaalde niet de tweederdenmeerderheid die nodig is voor de goedkeuring van een urgentiepunt (het kreeg 672 stemmen voor, 574 stemmen tegen en 117 onthoudingen). Het voorstel van Indonesië werd aangenomen met 898 stemmen voor, 367 stemmen tegen en 102 onthoudingen. **De Belgische delegatie** stemde voor het voorstel van Indonesië en tegen dat van Iran en Bahrein (de delegaties brengen al hun stemmen uit over elk voorstel afzonderlijk).

Tijdens het debat over het urgentiepunt namen 31 sprekers het woord. **Dhr. Mahoux** was blij met de keuze van het onderwerp en zei dat België het geweld en de repressie in Myanmar veroordeelt en de overheid van dat land oproept om de politieke gevangenen vrij te laten. Alle middelen moeten ingezet worden om de democratie, de vrijheid van meningsuiting en de vrije uitoefening van alle democratisch erkende mensenrechten te herstellen. Spreker drong aan op een krachtige resolutie, die in overeenstemming moest zijn met mogelijke maatregelen van de Verenigde Naties.

Na afloop van het debat werd de zaak doorverwezen naar een redactiecomité, dat zich baseerde op de door Indonesië ingediende ontwerpresolutie. De Assemblée keurde de tekst van het redactiecomité unaniem goed.

De resolutie:

- veroordeelt de brutale onderdrukking van vreedzame betogingen door de overheid van Myanmar;
- eist de onmiddellijk en onvoorwaardelijke vrijlating van de parlementsleden die in 1990 werden verkozen (het gaat hier over het oudste dossier dat nog altijd

¹³ Een land dat voor de derde opeenvolgende keer een delegatie stuurt die uitsluitend uit parlementsleden van hetzelfde geslacht bestaat, verliest 2 stemmen.

aanhangig is voor het comité Mensenrechten van parlementsliden van de IPU), van Daw Aung San Suu Kyi en van alle politieke gevangenen;

- vraagt dat de regering van Myanmar haar belofte nakomt en een proces van democratisering, politieke hervorming en nationale verzoening op gang brengt en dat zij samenwerkt met de Speciale Rapporteur voor Myanmar van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties;
- vraagt dat de UNO, met inbegrip van de Veiligheidsraad, de toestand in Myanmar van nabij volgt en zo nodig economische sancties en een wapenembargo overweegt;
- vraagt dat de ASEAN ernstig overweegt het lidmaatschap van Myanmar op te schorten zolang de toestand niet verbetert.

- **Eerste presentatie van de rapporten voor de volgende zitting**

De voorstelling van elk rapport gebeurde in de vorm van een paneldebat, waarvoor naast de commissierapporteurs externe deskundigen uitgenodigd werden. Hun uiteenzettingen werden gevolgd door een gedachtewisseling, die vooral bedoeld was om delegaties de kans te geven suggesties te doen en vragen te stellen aan de rapporteurs.

Met het oog op de volgende zitting kunnen de rapporteurs op basis van die debatten hun verslag aanpassen. Zij moeten ook een ontwerpresolutie opstellen, waarop de leden van de IPU amendementen kunnen indienen. Al die stukken samen worden dan besproken tijdens de assemblee in april 2008.

i) Commissie I (Vrede en internationale veiligheid) - Een evenwicht vinden tussen nationale veiligheid, menselijke veiligheid en individuele vrijheden, en de gevaren voor de democratie wegnemen: rol van de parlementen

De drie rapporteurs van de commissie – lord Morris of Aberavon (Verenigd Koninkrijk), mevr. Mgabadi (Zuid-Afrika) en dhr. Suklabaidya (India) – hebben elk een afzonderlijk rapport ingediend¹⁴. De andere sprekers waren de Speciale VN-rapporteur inzake bescherming en bevordering van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in de strijd tegen het terrorisme, dhr. Scheinin, en een vertegenwoordiger van Amnesty International, dhr. Cordone. Tweeëntwintig afgevaardigden namen deel aan het debat.

De definitieve tekst van de verslagen van de drie rapporteurs alsook hun ontwerpresolutie zijn beschikbaar op de website van de IPU:

<http://www.ipu.org/conf-f/118/1Cmt-rpt.pdf>

<http://www.ipu.org/conf-f/118/1Cmt-prel-dr-res.pdf>.

ii) Commissie II (Duurzame ontwikkeling, financiering en handel) - Parlementaire controle op het staatsbeleid inzake buitenlandse hulpverlening

De twee rapporteurs van de commissie, dhr. de Donnea en dhr. Quenum (Benin), hebben een gezamenlijk rapport ingediend.

Dhr. de Donnea vatte de inhoud van het rapport samen in drie krachtlijnen, die hij situeerde tegen de algemene achtergrond van de verwezenlijking van de Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG):

- de huidige toestand inzake openbare ontwikkelingshulp (begripsbepaling, omvang van de hulp en recente evolutie);
- de middelen om de doeltreffendheid van de hulp te verbeteren;

¹⁴ Het verslag van lord Morris werd door een ander lid van de Britse delegatie voorgesteld.

- de rol van de parlementsleden, zowel van de donorlanden als van de ontvangende landen, om te zorgen dat de aangegane verbintenissen nageleefd en de middelen goed gebruikt worden.

Het verslag herinnert aan de beloften die de ontwikkelde landen gedaan hebben na de goedkeuring van de MDG, vooral op de Conferentie van Monterrey en op de G8-top in 2002. Wij zijn nu halweg de termijn voor het bereiken van de MDG en de balans is gemengd. Sommige landen hebben de doelstellingen bereikt of zijn goed op weg om ze te bereiken tegen de deadline van 2015. De grootste moeilijkheden doen zich voor in de meeste landen van Afrika ten zuiden van de Sahara. De rapporteur benadrukte dat bepaalde landen in de regio niettemin serieuze vooruitgang boeken, wat aantoont dat elk land, ongeacht zijn geografische ligging, in staat is de doelstellingen te halen, op voorwaarde dat het een aangepast beleid voert en voldoende hulp krijgt.

Het verslag bekritiseert het feit dat de statistieken inzake openbare ontwikkelingshulp vaak opgesmukt worden door er cijfers over schuldkwijtschelding en noodhulp (bij voorbeeld bij natuurrampen) in op te nemen, terwijl die niet de ontwikkeling als doel hebben. Het percentage openbare ontwikkelingshulp ten opzichte van het BBP is sinds 1960 gedaald, hoewel het sinds 2000 opnieuw stijgt. De OESO-landen leveren nog steeds 95 % van de openbare ontwikkelingshulp maar er komen nieuwe donorlanden naar voren zoals Brazilië, China, India en Saoedi-Arabië, terwijl ook het aandeel van privé-schenkers belangrijker wordt. Feit blijft echter dat vele donorlanden hun verbintenissen niet nakomen, wat hun geloofwaardigheid schaadt.

Maatregelen om de doeltreffendheid van de hulp te verbeteren zijn nodig, zowel op het niveau van de donor- als van de ontvangende landen. De administratieve kostprijs van de openbare ontwikkelingshulp is hoog en 25 % van de middelen wordt besteed aan de vergoeding van consulenten uit de donorlanden terwijl er vaak geschikte personen te vinden zijn in de ontvangende landen. De grootste uitdaging voor de donorlanden blijft niettemin de verhoging van de omvang van de hulp. In dat verband wijst het verslag op de wanverhouding tussen de openbare ontwikkelingshulp en de militaire uitgaven.

Op het niveau van de ontvangende landen komt het er vooral op aan ervoor te zorgen dat de ontvangen hulp werkelijk bijdraagt tot de ontwikkeling. Dat vereist dat er meer werk gemaakt wordt van goed bestuur en van het scheppen van een omgeving die economische groei door meer privé-investeringen bevordert. Corruptie en zwakke democratische instellingen, vooral een zwak parlement, zijn ernstige hinderpalen voor de verwezenlijking van de MDG en een doeltreffend gebruik van de hulp. Het verslag pleit er dan ook voor een gedeelte van de hulp te besteden aan capaciteitsversterking voor de staatsinstellingen, in het bijzonder het parlement, dat tot taak heeft de nationale begroting te stemmen en de uitvoering ervan te controleren.

De rol van de parlementsleden qua controle op het openbare ontwikkelingshulp-beleid vloeit voort uit wat voorafgaat. Dhr. de Donnea besloot zijn uiteenzetting met een korte beschrijving van de verantwoordelijkheid van de parlementen van de donorlanden. Die moeten er vooral over waken dat de toegezegde omvang van de hulp gehaald wordt (0,7% van het BBP is in dat verband een belangrijke doelstelling) en dat de hulpcijfers correct gedefinieerd worden. Die verbintenissen alsook de prioriteiten betreffende de verdeling van de hulp moeten wettelijk vastgelegd worden om de regering te verplichten rekenschap af te leggen. De parlementen moeten ook bijdragen tot het sensibiliseren van de publieke opinie in verband met het gevoerde ontwikkelingsbeleid.

Dhr. Quenum heeft daarna de analyse en conclusies van het rapport belicht vanuit het standpunt van de parlementen van de ontwikkelingslanden. Hij benadrukte de wezenlijke rol van het parlement in het opzetten van een systeem van goed bestuur. De doeltreffendheid van de hulp in de ontvangende landen hangt grotendeels af van de doeltreffendheid van de controle door het parlement. Dat moet dus een inbreng hebben in de bepaling van de nationale strategie voor armoedebestrijding (PRSP - *Poverty Reduction Strategy Programme*) en over de middelen beschikken om de uitvoering ervan te controleren. Spreker benadrukte ook de verantwoordelijkheid van de politieke partijen in de totstandbrenging van een cultuur van transparantie, verantwoordelijkheid en participatie, die nodig is voor een gezond beheer van de openbare financiën en van de ontvangen hulp in het bijzonder.

Een deskundige van het UNCTAD-secretariaat (*United Nations Conference on Trade and Development*), dhr. Gore, en een deskundige van het *International Institute for Sustainable Development* (IISD), dhr. Halle, gaven eveneens een uiteenzetting. Zesentwintig afgevaardigden namen deel aan het debat dat volgde op de uiteenzettingen van de panelleden.

In zijn slotbemerkingen na het debat, wees **dhr. de Donnea** erop dat goed bestuur weliswaar een voorwaarde voor ontwikkeling is, maar dat men op dat punt niet onmiddellijk de perfectie kan eisen. Ontwikkeling en goed bestuur zijn twee processen die hand in hand gaan en elkaar zo versterken.

Het verslag van dhr. de Donnea en dhr. Quenum werd na de zitting niet meer aangepast. Samen met hun ontwerp-resolutie is het beschikbaar op de website van de IPU:

<http://www.ipu.org/conf-f/118/2Cmt-rpt.pdf>

<http://www.ipu.org/conf-f/118/2Cmt-prel-dr-res.pdf>.

(iii) Commissie III (Democratie en mensenrechten) - Gastarbeiders, mensenhandel, xenofobie en mensenrechten

De twee rapporteurs van de commissie, dhr. Dismore (Verenigd Koninkrijk) en dhr. Camacho (Mexico), hebben elk een afzonderlijk rapport ingediend. De andere sprekers waren een deskundige van het VN-Bureau voor drugs- en misdaadbestrijding (UNODC), mevr. Puttonen, en een deskundige van de Internationale Organisatie voor migratie (IOM), mevr. Redpath. Een dertigtal afgevaardigden namen deel aan het debat.

De rapporteurs hebben later hun aparte verslagen samengevoegd. Hun verslag en ontwerp-resolutie zijn beschikbaar op de website van de IPU:

<http://www.ipu.org/conf-f/118/3Cmt-rpt.pdf>

<http://www.ipu.org/conf-f/118/3Cmt-prel-dr-res.pdf>.

- Commissie voor VN-zaken

De commissie hield haar eerste vergadering onder voorzitterschap van mevr. Rosario Green (Mexico). Zij hoorde een aantal uitgenodigde sprekers en besprak twee rapporten: een *policy paper*, opgesteld door dhr. Vernick op vraag van de adviesgroep die de werkzaamheden van de commissie voorbereidt, en het verslag van de eerste vergadering van die adviesgroep op 12 en 13 juli 2007 in Genève.

De volgende kwesties kwamen aan bod in de commissie.

i) Aard van de relaties tussen de Verenigde Naties en de wereld van de parlementen

Bij het begin van haar werkzaamheden vond de commissie het nuttig stil te staan bij de vraag hoe men de relaties moet zien tussen de Verenigde Naties, de parlementen en de Interparlementaire Unie als wereldorganisatie van de parlementen. Een panel van drie sprekers leidde het debat in:

- mevr. Anda Filip, hoofd van het IPU-bureau bij de UNO in New York, gaf een uiteenzetting over de geschiedenis van de interactie tussen de parlementen en de IPU enerzijds en de Verenigde Naties anderzijds;
- dhr. Versnick stelde het rapport voor waarmee hij de parlementaire visie op de aard van die interactie wilde verduidelijken;
- dhr. Somavia, directeur-generaal van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), bekeek de zaak vanuit het standpunt van de Verenigde Naties en legde onder andere uit hoe de UNO in het kader van zijn moderniseringsproces de mogelijke bijdrage van de parlementen tot zijn werkzaamheden ziet.¹⁵

Dhr. Versnick legde uit dat zijn rapport tot doel had de basisfilosofie te schetsen waarbinnen de VN-commissie van de IPU zal werken. Die basisfilosofie is een bepaalde visie op de relaties tussen de Verenigde Naties, de parlementen en de IPU. Daarover is binnen de IPU de laatste jaren geleidelijk een consensus gegroeid, die vooral steunt op de verklaringen die de parlementsvoorzitters op hun mondiale conferenties in 2000 en 2005 hebben aangenomen. Het rapport van dhr. Versnick wil die consensus expliciteren en verder uitdiepen.

Het uitgangspunt van het rapport is dat het steeds moeilijker wordt een duidelijk onderscheid te maken tussen binnenlands en buitenlands beleid. Vele politieke beslissingen die het dagelijkse leven van de burgers beïnvloeden worden voortaan genomen in het kader van internationale organisaties waarin alleen de regeringen vertegenwoordigd zijn, terwijl de parlementen – de centrale democratische instelling – fundamenteel nog steeds nationaal werken. Het gevolg is een “internationaal democratisch deficit”, waar de parlementen steeds meer iets aan proberen te doen.

Op wereldvlak zijn de Verenigde Naties de centrale internationale organisatie. Welke rol hebben de parlementen dan tegenover die organisatie? Het rapport is opgebouwd rond drie basisstellingen.

- Elk parlement moet zich in eigen huis met VN-zaken inlaten, ze in zijn gewone agenda integreren, om zo het optreden van de regering in dat verband doeltreffend te kunnen controleren. Het rapport suggereert een groot aantal concrete maatregelen waarmee elk parlement die controle op verschillende gebieden kan uitoefenen: follow-up van de onderhandelingen over internationale verdragen en van de nationale uitvoering van die verdragen, eenmaal ze zijn goedgekeurd; inbreng in de uitwerking en de tenuitvoerlegging van VN-programma's in eigen land (vooral belangrijk voor ontwikkelingslanden), regelmatige beoordeling van de prestaties van de VN-instellingen die het eigen land mee financiert.
- De parlementen moeten ook meer aanwezig zijn in de VN zelf en een inhoudelijke inbreng hebben in de debatten die er gevoerd worden.
- Om die twee doelen te verwezenlijken hebben de parlementen er belang bij samen te werken. Op wereldvlak is de IPU het geschikte instrument om die

¹⁵ **De Belgische delegatie** ontmoette dhr. Somavia en verscheidene van zijn medewerkers ook in de marge van de assemblee, tijdens een ontmoeting die georganiseerd werd door de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de UNO in Genève.

samenwerking vorm te geven¹⁶. Als wereldorganisatie van de parlementen beschikt zij over alle troeven om de parlementen en de Verenigde Naties dichter bij elkaar te brengen. Het is dus niet nodig nieuwe structuren zoals een parlementaire assemblee voor de VN in het leven te roepen¹⁷.

Het idee van een parlementaire assemblee voor de VN is zeker niet slecht en wordt trouwens door vele parlamentsleden gesteund. De functie die zo een assemblee kan vervullen – een forum zijn voor dialoog en toenadering tussen de parlementen door de goedkeuring van resoluties – kan echter ook door de IPU gespeeld worden. Met haar Assemblee beschikt die organisatie immers over een instantie die daar geknipt voor is. Een nieuwe assemblee zou dat werk alleen maar overlappen.

Bovendien is de goedkeuring van gemeenschappelijke standpunten (die enkel een raadgevende status kunnen hebben, aangezien geen enkele interparlementaire instantie, of het nu de IPU is of een andere, in naam van de parlementen kan spreken) niet voldoende om de parlementen bij het werk van de VN te betrekken. Welnu, de IPU is meer dan haar Assemblee. Zij is ook een dienstverlener ten behoeve van de parlementen. In haar programma voor capaciteitsversterking van de parlementen geeft de IPU veel aandacht aan sensibiliseringsacties die de parlementen helpen om de grote problemen waar de VN mee bezig zijn intern te volgen. De IPU ontwikkelt ook mechanismen (bijv. haar jaarlijkse hoorzitting in de VN en de evenementen die zij organiseert naar aanleiding van de grote VN-conferenties) om de deskundigheid die daarover in de parlementen aanwezig is, te mobiliseren en over te brengen bij de VN.

Op die manier speelt de IPU een rol van facilitator of katalysator. Het hoofdoel is immers niet de IPU maar de parlementen zelf dichter bij de Verenigde Naties te brengen. De commissie voor VN-zaken die de IPU zopas heeft opgericht moet ook in dat licht gezien worden. Het is een nieuw instrument om die faciliterende rol van de IPU te versterken. Het nut van die rol wordt door de UNO en zijn lidstaten meer en meer erkend.

Tijdens het debat stelde **dhr. Moriau** dat de ervaring van de laatste jaren geleerd heeft dat het unilateralisme van de Verenigde Staten er niet in geslaagd de democratie in de wereld te doen vooruitgaan. Integendeel, het aantal lokale, etnische en culturele conflicten neemt toe en vaak wordt een beleid van twee maten en twee gewichten gevoerd, meer bepaald in verband met de mensenrechten. Enkel een multilaterale aanpak zoals die waar de Europese Unie op steunt, biedt een geschikt kader om de grote uitdagingen in de wereld aan te gaan. In dat nieuwe wereldomvattende kader moet de rol van de parlamentsleden op internationaal gebied versterkt worden, want het parlement blijft de vertegenwoordiging van het volk, ook wanneer de uitvoerende macht verlamd wordt. Wij staan aan het begin van ingrijpende veranderingen in de internationale betrekkingen en het is van belang dat de parlementen in dat proces hun rol spelen, zodat het gepaard gaat met de uitbouw van de democratie. De opdracht van de IPU-commissie voor VN-zaken moet in die context worden gezien. Spreker besloot met zijn steun uit te spreken voor het verslag van zijn collega Versnick.

¹⁶ De regionale interparlementaire organisaties kunnen natuurlijk ook een zeer nuttige rol spelen ten behoeve van de parlementen van de landen in hun regio.

¹⁷ In zijn mondelinge toelichting was dhr. Versnick op dat punt explicieter dan in de geschreven tekst van zijn verslag, die enkel stelt dat men de IPU moet gebruiken, « eerder dan nieuwe internationale parlementaire structuren of assemblees op te richten » (§20).

ii) De parlementen en het VN-milieuprogramma

De commissie hoorde de Uitvoerend Directeur van het VN-milieuprogramma (UNEP), dhr. Steiner. Hij benadrukte het systeemkarakter van de milieuveranderingen die de wereld doormaakt en die aan menselijke activiteit te wijten zijn (klimaatverandering maar ook vermindering van de ozonlaag, verstoring van de neerslagcyclus, aantasting van de gronden, overbevissing, enz.). De problemen kunnen niet meer met nationale maatregelen opgelost worden. Tegelijk lijkt de UNO ook niet in staat om die problemen op te lossen, omdat de lidstaten er niet in slagen hun meningsverschillen te overbruggen. Spreker riep de parlementsleden op mee te werken aan de omkering van die tendens.

De commissie nam ook kennis van een voorlopig verslag over de follow-up van de verklaring over klimaatverandering die de IPU tijdens de vorige assemblee goedkeurde. De verklaring riep de parlementsleden op die kwestie te bespreken in hun parlement en vooral de regering te ondervragen over haar standpunt met het oog op de Conferentie van de Partijen bij het VN-kaderverdrag over de klimaatverandering die ging plaatshebben in Bali in december 2007.

iii) De parlementen en de Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling

De commissie hoorde de directrice van het agentschap van het VN-programma voor ontwikkeling (UNDP) in Genève, mevr. Molinier. Zij gaf de deelnemers een voortgangsrapport over de tenuitvoerlegging van de Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG), op basis van de conclusies van de tussentijdse evaluatie door de VN in 2007.

Tijdens het debat stelde **dhr. Moriau** dat de ongelijkheid blijft bestaan, niet alleen tussen de landen onderling maar ook binnen elk land, of het nu een land met een hoog, een gemiddeld of een laag inkomen is. Hij vond dat de motivering om de MDG te verwezenlijken nu kleiner was dan op het moment van goedkeuring in 2000. Spreker was helemaal voor het inrichten van een jaarlijkse dag van de schuldverlichting maar verzette zich tegen de praktijk (ook in België) om schuldverlichtingsmaatregelen mee te tellen in het bedrag van de ontwikkelingshulp. De notie "goed bestuur" moet beter omschreven worden. De strijd tegen de corruptie is natuurlijk een prioriteit maar goed bestuur mag geen voorwendsel zijn om een ideologie van concurrentie zonder beperkingen op te leggen. De eerbiediging van de mensenrechten en van de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) zijn ook een aspect van goed bestuur. Verder had dhr. Moriau ook zijn bedenkingen bij de positieve invloed die de liberalisering van de wereldhandel zou hebben op de verwezenlijking van de MDG. Verwijzend naar een ander onderwerp dat op de agenda van de commissie stond, liet hij ook opmerken dat de bevolking minder wakker lijkt te liggen van de opwarming van de aarde dan van de armoede.

iv) De parlementen en de Mensenrechtenraad van de VN

De commissie hoorde de voorzitter van de Raad, dhr. Costea (Roemenië). Hij besprak de uitdagingen voor dat nieuwe lichaam binnen de VN en de mogelijkheden voor samenwerking met de parlementen.

Spreker had het in het bijzonder over het zgn. universele periodieke onderzoek (*Universal Periodic Review*), dat een van de belangrijkste nieuwigheden is ten opzichte van de vroegere commissie voor Mensenrechten van de VN. Dat mechanisme houdt in dat elk land om de vier à vijf jaar voor de Raad verslag uitbrengt over de wijze waarop het de internationale verdragen inzake mensenrechten uitvoert, om zo na te gaan op welk gebied bijkomende inspanningen nodig zijn. De parlementen hebben een belangrijke rol te spelen in

de nationale follow-up van dat proces, zowel bij het opstellen van het verslag als bij het uitvoeren van de aanbevelingen van de Raad achteraf.

v) Voorbereiding van UNCTAD XII

Dhr. Kobsak Chutikul, speciaal adviseur van de secretaris-generaal van UNCTAD, bracht verslag uit over de voorbereidingen voor de twaalfde UNCTAD-zitting, die zal plaatshebben in Accra (Ghana) van 20 tot 25 april 2005. Het centrale thema van die conferentie is « Globalisering voor ontwikkeling : vooruitzichten en inzet ». Spreker vroeg de IPU te zorgen voor een parlementaire inbreng op UNCTAD XII, zoals tijdens vorige zittingen ook al gebeurde.

De IPU wil daarvoor de resolutie gebruiken die de Assemblee op haar volgende zitting zal goedkeuren op basis van het rapport van dhr. de Donnea en dhr. Quenum over de parlementaire controle op de openbare ontwikkelingshulp.

vi) Verslag van de adviesgroep van de commissie

Dhr. Vallersnes (Noorwegen) bracht verslag uit over de voorbereidende vergadering van de adviesgroep van de commissie. De bedoeling van die vergadering was de opdracht van de commissie nader te bepalen en een werkprogramma op te stellen. De adviesgroep nam twee beslissingen: hij vroeg dhr. Versnick een basistekst op te stellen over de relaties tussen de parlementen en de VN (zie hierboven) en hij suggereerde een aantal thema's die de commissie zou kunnen behandelen, niet enkel op haar eerste zitting in oktober maar ook in de verdere toekomst.

Tijdens het debat over het rapport, vroeg **dhr. Versnick** aandacht voor de kwestie van de interactie tussen de commissie VN-zaken en de drie vaste commissies van de IPU-Assemblee. Elke concurrentie of overlapping dient te worden vermeden. De financiering van de activiteiten van de nieuwe commissie moet ook nog geregeld worden, want voor sommige voorstellen van de adviesgroep zijn in de huidige IPU-begroting geen middelen beschikbaar. Ten slotte is de nieuwe commissie een middel om de geloofwaardigheid van de IPU in de ogen van de UNO te versterken. Daarom moet zij haar werkzaamheden toespitsen op duidelijk afgebakende onderwerpen, waar de parlementaire inbreng een duidelijke meerwaarde inhoudt (bijvoorbeeld: de follow-up van de UNO-activiteiten inzake vredesopbouw).

vii) Conclusies van de commissie

Er werd een redactiecomité aangesteld om de conclusies van de commissie ter attentie van de Assemblee op te stellen. **Dhr. Versnick** nam aan de werkzaamheden van dat comité deel. Het comité stelde een tekst voor die vooral over de opdracht en de toekomstige activiteiten van de commissie ging.

De commissie keurde die tekst, met enkele kleine wijzigingen, bij consensus goed. Een van de aangenomen amendementen kwam van **dhr. Moriau**, die voor de rest oordeelde dat de voorgestelde conclusies duidelijk genoeg waren om het actieterrein van de commissie te bepalen en tegelijk soepel genoeg om de activiteiten van de commissie mettertijd te laten evolueren. Verscheidene sprekers, onder wie dhr. Moriau, vroegen om ook een vergadering van de commissie te houden in het kader van de volgende IPU-assemblee in april 2008. Om praktische en begrotingsredenen is dat niet mogelijk. De commissie zou dus ook in de toekomst slechts eenmaal per jaar vergaderen, tijdens de herfstassemblee.

In haar conclusies stemt de commissie in met het rapport van dhr. Versnick en vraagt zij de Assemblee het rapport aan te nemen als een officieel stuk van de IPU. De commissie sluit zich uitdrukkelijk aan bij een aantal aanbevelingen van

het rapport, onder andere die betreffende het betrekken van de parlementsleden bij de nationale besluitvorming over VN-zaken (systematische opname van parlementsleden in de nationale delegaties naar de UNO, inbreng in de onderhandelingsprocessen binnen de UNO, briefings voorafgaand aan de grote UNO-conferenties). Bij wijze van follow-up van het rapport van dhr. Versnick wil de commissie een enquête houden over de manier waarop elk parlement haar interactie met de Verenigde Naties organiseert, VN-onderwerpen in zijn agenda opneemt en over die onderwerpen met de regering samenwerkt.

Om de vaste commissies van de Assemblee niet te beconcurreren zou de VN-commissie zich niet zozeer bezighouden met de thema's zelf die op de agenda van de Verenigde Naties staan, maar eerder met de werking van de Verenigde Naties en de inbreng van de parlementen in dat verband. De volgende sectoren zouden daarbij prioritair aandacht krijgen:

- de coherentie van het optreden van de VN-organisaties: de commissie zou de implementatie van die belangrijke VN-hervorming in een van de acht pilootlanden kunnen onderzoeken;
- de activiteiten inzake vredesopbouw (voorlopig alleen in Burundi en Sierra Leone);
- de financiering van de ontwikkeling: de commissie zou vooral de uitbouw van het nieuwe Samenwerkingsforum voor ontwikkeling (DCF) volgen;
- het werk van de nieuwe Mensenrechtenraad;
- op langere termijn: de financieringsbronnen en het gebruik van de geldmiddelen van de Verenigde Naties.

Ten slotte wil de commissie ook nagaan in welke mate de grote verbintenissen die de landen op VN-niveau aangaan, om te beginnen de MDG, nagekomen worden.

Om zich te informeren over de behandelde onderwerpen zou de commissie hoorzittingen met hoge ambtenaren van de VN blijven organiseren¹⁸ en een beroep doen op verslagen van haar adviesgroep. De voorbereiding van die verslagen kan veldbezoeken noodzakelijk maken (bijv. voor het onderzoek naar de VN-activiteiten inzake vredesopbouw). De IPU moet de vraag hoe die voorbereidende werkzaamheden gefinancierd zullen worden, uitklaren.

De Assemblee keurde de conclusies van de commissie voor VN-zaken alsook het rapport van dhr. Versnick bij consensus goed. Bedoeld rapport zal als officieel IPU-stuk verspreid worden binnen de Verenigde Naties.

- Amendementen op de Statuten en reglementen van de IPU

De Assemblee stemde in met de drie amendementen op de Statuten waarover de Bestuursraad een gunstig advies gegeven had (zie p. 9). Zij keurde ook een aantal amendementen op haar eigen reglement goed.

Sommige van die amendementen houden verband met de hervorming van de IPU, bijv. een amendement dat de termijn voor het indienen van amendementen op de ontwerpresoluties inkort van 1 tot 2 weken voor de aanvang van de Assemblee.

De Assemblee keurde echter ook enkele amendementen goed op het artikel van het reglement over het urgentiepunt. Die amendementen vloeien niet voort uit de hervorming van de IPU maar zijn het gevolg van een incident dat zich voordeed tijdens de vorige assemblee in Nusa Dua (Indonesië).

¹⁸ De conclusies vermelden expliciet een hoorzitting over de stand van zaken betreffende de MDG tijdens elke jaarlijkse zitting van de commissie.

De parlementsvoorzitter van het gastland, die de Assemblee toen voorzat zoals in de IPU gebruikelijk is, liet de Assemblee immers stemmen over een ontwerpresolutie over het urgentiepunt die door vele delegaties, vooral van de Twaalf Plus-groep, maar ook door de voorzitter en de secretaris-generaal van de IPU als niet-reglementair beschouwd werd. Het reglement van de Assemblee bepaalt duidelijk dat de Assemblee slechts één urgentiepunt kan kiezen. Het in Nusa Dua gekozen onderwerp was de strijd tegen het terrorisme. De ontwerpresolutie die door het redactiecomité over het urgentiepunt ingediend werd, bevatte echter diverse verklaringen en aanbevelingen over een ander onderwerp – de toestand in Irak – dat Indonesië als urgentiepunt had voorgesteld maar dat de Assemblee niet gekozen had.

In Genève verfijnde de Assemblee de bepalingen in het reglement over het urgentiepunt door drie amendementen goed te keuren van Uruguay, samen met een sub-amendement van het Verenigd Koninkrijk. De amendementen bepalen:

- dat elk voorstel voor een urgentiepunt ingediend moet worden met een toelichting die de draagwijdte van het voorgestelde onderwerp duidelijk aflijnt;
- dat verschillende voorstellen samengevoegd mogen worden voor zover zij over hetzelfde onderwerp gaan (de Indonesische delegatie beweerde dat haar voorstel niet teruggetrokken werd, maar opgenomen in dat over het terrorisme);
- dat een teruggetrokken voorstel niet mag voorkomen in de resolutie over het urgentiepunt tenzij het met zoveel woorden vermeld wordt in de titel van het als urgentiepunt gekozen onderwerp.

Tijdens de behandeling van die amendementen in het Uitvoerend Comité liet **dh. Versnick** opmerken dat die amendementen wel volstonden om situaties als die in Nusa Dua te voorkomen maar dat zij geen algemene oplossing inhielden voor het probleem van een mogelijke tegenstrijdige interpretatie van het reglement door de IPU-voorzitter en de Assembleevoorzitter. De IPU-voorzitter antwoordde dat het toch vanzelfsprekend was dat de interpretatie van de IPU-voorzitter in zulke omstandigheden de gezaghebbende was. Het Uitvoerend Comité heeft zich bij dat standpunt aangesloten en het niet nodig gevonden een amendement voor te stellen om het gezag van de IPU-voorzitter terzake zo nodig op te leggen. Feit blijft echter dat het reglement van de Assemblee de Assembleevoorzitter aanwijst als enige verantwoordelijke voor de toepassing van het reglement¹⁹.

6. COÖRDINATIECOMITÉ VAN DE VROUWELIJKE PARLEMENTSLEDEN

De voltallige Vergadering van de vrouwelijke parlementsleden komt enkel tijdens de lentezitting van de Assemblee bijeen. Het Coördinatiecomité van de vrouwelijke parlementsleden vergadert tijdens de twee jaarlijkse zittingen. Het bestaat uit vertegenwoordigsters van de geopolitieke groepen (twee gewone leden en twee plaatsvervangsters per groep) en uit een aantal leden *ex officio*, onder wie de vrouwelijke leden van het Uitvoerend Comité van de IPU. Het comité heeft tot taak het werk van de vrouwelijke parlementsleden binnen de IPU te stimuleren.

In Genève behandelde het comité de volgende kwesties:

¹⁹ Art. 8.1 van het reglement van de Assemblee bepaalt dat « De Voorzitter of Voorzitster zorgt voor de toepassing van het Reglement (...). Zijn of haar beslissingen over die zaken zijn definitief en worden zonder debat aangenomen ». Art. 23.4 bepaalt dat « De Voorzitter of Voorzitster onmiddellijk en zonder debat uitspraak doet over elk beroep op het Reglement ».

- follow-up van de besprekingen in de vergadering van de vrouwelijke parlementsleden tijdens de vorige assemblee (vooral over gendergelijkheid inzake tewerkstelling en over de rol van de politieke partijen bij het bevorderen van de deelname van vrouwen aan het politieke leven)
- bijdrage tot de werkzaamheden van de Assemblee
 Het comité vestigde de aandacht van de rapporteurs van de vaste commissies op de genderdimensie van elk van de drie behandelde onderwerpen en vroeg hun daarmee rekening te houden in hun rapport en ontwerp-resolutie.
- voorbereiding van de volgende vergadering van de vrouwelijke parlementsleden
 Het comité besloot dat de vrouwelijke parlementsleden zich meer bepaald zouden buigen over de ontwerp-resolutie over het thema *Gastarbeiders, mensenhandel, xenofobie en mensenrechten* (commissie III).
 Zoals gewoonlijk zal een gedeelte van de vergadering van de vrouwelijke parlementsleden gewijd zijn aan een gesprek tussen mannen en vrouwen over een specifiek thema. Het comité koos als thema voor dat gesprek: *Vrouwen en media*.
 Na een uiteenzetting gehoord te hebben van een vertegenwoordiger van UNICEF, stelde het comité voor om tijdens de volgende assemblee ook een paneldebat te houden over het thema *De gezondheid van moeders, pasgeborenen en kinderen*.
- verbetering van de werking van het Coördinatiecomité van de vrouwelijke parlementsleden
 Het comité keurde de conclusies goed van zijn werkgroep *ad hoc*. Voorgesteld wordt het mandaat van de leden van het comité van twee op vier jaar te brengen. Omwille van de continuïteit zou de samenstelling van het comité om de twee jaar voor de helft vernieuwd worden. De duur van het mandaat van de voorzitter en de twee ondervoorzitters van het comité zou wel op twee jaar blijven. De nodige reglementswijzigingen zullen tijdens de volgende assemblee voorgelegd worden.
- werkzaamheden van andere IPU-lichamen
 Het comité kreeg een verslag van de groep voor Genderpartnerschap en keurde diens conclusies goed, in het bijzonder in verband met de toepassing van de bepaling betreffende het minimum aantal vrouwen in het Uitvoerend Comité van de IPU. Het comité hoorde ook de voorzitter van het comité voor de Mensenrechten van parlementsleden, mevr. Carstairs (Canada).

7. SPECIALE EVENEMENTEN

- **Voorstelling van een handboek voor parlementsleden over het VN-verdrag betreffende de rechten van gehandicapte personen**
 Het handboek draagt de titel *From exclusion to equality : Realizing the rights of persons with disabilities* (momenteel alleen in het Engels beschikbaar – Franse vertaling in aanmaak). Het werd opgesteld in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de mensenrechten en het departement Economische en sociale zaken van het UNO-secretariaat.
 Het handboek wil de wetgevers vertrouwd maken met het zeer recente VN-verdrag over de rechten van gehandicapten en het bijbehorende facultatieve protocol en doet aanbevelingen over de implementatie op nationaal niveau van de rechten en principes die het verdrag vastlegt.

- **Viering van de 10de verjaardag van de Universele Verklaring over democratie**

De IPU keurde de Universele Verklaring over democratie goed in september 1997. Om de tiende verjaardag van de verklaring niet ongemerkt te laten voorbijgaan, hield de Raad een speciale zitting over *De uitdagingen voor de democratie in de XXI^{ste} eeuw*.

De IPU-voorzitter verwees naar de fundamentele principes van de verklaring, die nog altijd even relevant zijn. De secretaris-generaal gaf een overzicht van de IPU-activiteiten voor bevordering van de democratie. Die activiteiten spitsen zich toe op capaciteitsversterking voor de parlementen, het uitwerken van standaarden, de bevordering van de rol van vrouwen in de politiek en de bescherming van de mensenrechten.

De deelnemers luisterden vervolgens naar drie parlementsvoorzitters: de voorzitter van de Nationale Assemblee van Zuid-Afrika, mevr. Mbete, de voorzitter van het parlement van Georgië, mevr. Burdjanadze, en de voorzitter van de Volksassemblee van Egypte, dhr. Sorour, die in 1997 IPU-voorzitter was.

De zitting werd besloten met de goedkeuring van een korte verklaring.

8. TWAALF PLUS-GROEP

De Twaalf Plus-groep is de grootste van de zes geopolitieke groepen in de IPU (44 landen). Hij omvat de meeste landen die lid zijn van de Raad van Europa, alsmede Israël, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. De andere geopolitieke groepen zijn: de Afrikaanse groep, de groep van de Arabische landen, de groep Azië-Stille Oceaan, de Euraziatische groep en de Latijns-Amerikaanse groep (GRULAC).

De Twaalf Plus-groep kwam samen op 7, 9 en 10 oktober 2007, onder voorzitterschap van dhr. John Austin (Verenigd Koninkrijk). Het stuurcomité van de groep bereidde de werkzaamheden voor tijdens een vergadering in Londen op 7 september 2007. Als gewezen voorzitter van de Twaalf Plus-groep en lid van het Uitvoerend comité van de IPU maakt **dhr. Versnick** deel uit van dat comité.

- **Urgentiepunt**

Nadat het Verenigd Koninkrijk zijn eigen voorstel over de klimaatverandering had ingetrokken, steunde de groep het voorstel over de toestand in Myanmar.

Dhr. Versnick benadrukte dat wie de kansen van het punt van zijn keuze zo groot mogelijk wil maken, tegen alle andere voorstellen moet stemmen, ook al vindt men ze niet slecht. Door het IPU-stemsysteem over het urgentiepunt (afzonderlijke stemming over elk voorstel), is een onthouding niet genoeg. De groep heeft die raad goed opgevolgd.

- **Benoemingen**

De groep wees zijn kandidaten aan voor het redactiecomité over het urgentiepunt en het redactiecomité van de commissie VN-zaken.

Wat het laatste betreft, verzette de Canadese delegatie zich tegen het voorstel om gewoon aan de adviesgroep van de commissie te vragen als redactiecomité op te treden. De Twaalf Plus-groep sloot zich bij dat standpunt aan en vroeg dat er minstens vertegenwoordigers van de geopolitieke groepen aan de leden van de adviesgroep konden worden toegevoegd. De commissie VN-zaken is op die vraag ingegaan.

De Twaalf Plus-groep wees ook zijn kandidaten aan voor een vacature van intern controleur van de IPU-rekeningen, voor verscheidene vacatures in het comité voor het Midden-Oosten (onder andere **dhr. de Donnea** voor een functie van plaatsvervanger) alsook voor een vacature in het Uitvoerend Comité.

Voor die laatste functie waren er aanvankelijk drie kandidaten. De Duitse kandidate, mevr. Griefahn, trok haar kandidatuur in. Na de twee overblijvende kandidaten gehoord te hebben, ging de groep over tot een geheime stemming. Dhr. del Picchia (Frankrijk) werd aangewezen als de kandidaat van de groep met 37 stemmen tegen 21 voor dhr. Oliver (Canada).

De kandidaten van de groep werden later verkozen door de bevoegde IPU-instanties.

De groep werd op de hoogte gebracht van het feit dat hij tijdens de volgende assemblee zijn kandidaat-ondervoorzitter van de IPU zou moeten aanwijzen (na goedkeuring van het amendement op de statuten dat per geopolitieke groep zo een functie in het leven roept). Aangezien de ondervoorzitters gekozen moeten worden onder de leden van het Uitvoerend Comité, vroeg de voorzitter van de groep aan de vier Twaalf Plus-vertegenwoordigers in dat comité om onder elkaar te overleggen en met een voorstel te komen.

Het Uitvoerend Comité moest ook nog een ondervoorzitter aanstellen (minstens tot de volgende assemblee – zie voetnoot 8 op p. 9). De groep kreeg te horen dat dhr. Radi (Marokko) kandidaat was maar vond dat de ondervoorzitter bij voorkeur een vrouw moest zijn aangezien de IPU-voorzitter al een man was. De groep vroeg mevr. Komi (Finland) zich kandidaat te stellen. Het Uitvoerend Comité heeft echter dhr. Radi als ondervoorzitter aangesteld.

- **Verslagen en resoluties van de Assemblee**

Dhr. de Donnea gaf een beknopte toelichting bij het rapport van de Tweede Commissie voor de volgende assemblee.

De groep werd geïnformeerd over het resultaat van de werkzaamheden van het redactiecomité over het urgentiepunt en het redactiecomité van de commissie VN-zaken. Er waren geen bezwaren tegen de teksten van de redactiecomités.

- **Programma en begroting van de IPU voor 2008**

Dhr. Versnick bracht in detail verslag uit over de besprekingen in het Uitvoerend Comité van de IPU. De begroting was ook het belangrijkste onderwerp tijdens de hoorzitting van de groep met de secretaris-generaal van de IPU.

Er werden talrijke vragen gesteld:

- begrotingsmiddelen voor het comité Mensenrechten van parlementsleden en het comité Midden-Oosten

De secretaris-generaal van de IPU verduidelijkte dat het totale budget voor activiteiten op het gebied van de mensenrechten weliswaar licht daalde door het feit dat bepaalde projecten afgelopen waren (bij voorbeeld het parlementaire handboek over de rechten van gehandicapten) maar dat de middelen voor het eigenlijke comité Mensenrechten van parlementsleden niet verminderden. Een aantal delegaties stelden dat de middelen voor dat comité moesten stijgen.

Sommigen vroegen ook een versterking van de middelen voor het comité Midden-Oosten. Dat comité vraagt al een tijd om de regio te kunnen bezoeken maar heeft daar geen geld voor.

- discrepantie tussen doelstellingen en verwezenlijkingen wat betreft de activiteiten die met vrijwillige bijdragen gefinancierd worden

Het Uitvoerend Comité heeft rekening gehouden met de opmerkingen die in de Twaalf Plus-groep geformuleerd werden (cf. pp. 6-7).

- financiering van de nieuwe commissie voor VN-zaken, vooral eventuele veldbezoeken van de adviesgroep van de commissie

De commissie heeft de bekommernis die in de Twaalf Plus-groep geformuleerd werd, overgenomen in haar verslag (cf. pp. 23-24). De secretaris-generaal van de IPU verzekerde dat elke activiteit van de commissie of haar adviesgroep die bijkomende uitgaven zou veroorzaken voor de IPU, in de toekomst apart vermeld zou worden in de begroting.

- controle op de begrotingskeuzes

De secretaris-generaal wees erop dat de leden dankzij de nieuwe structuur van de herfstassemblee meer tijd hadden om de begroting te bespreken. Het idee van een behandeling in twee fasen werd geopperd (eerst de prioriteiten van het werkprogramma, dan de cijfers). Het werd later opgepikt door het Uitvoerend Comité (cf. p. 7).

De groep was niettemin ontgoocheld dat zijn herhaaldelijk geformuleerd voorstel om in het kader van de hervorming van de IPU een parlementaire penningmeester aan te stellen, niet overgenomen werd. Die zou samen met de secretaris-generaal de begroting moeten voorbereiden en het dagelijkse beheer ervan moeten superviseren. De secretaris-generaal antwoordde dat het Uitvoerend Comité van oordeel was dat er voldoende budgettaire controlemechanismen waren (interne en externe controleurs van de rekeningen, begrotingsbevoegdheden van het Uitvoerend Comité zelf). **Dhr. Versnick** stelde voor die rol van penningmeester informeel toe te vertrouwen aan een of enkele van de nieuwe IPU-ondervoorzitters.

- verhoging van het krediet dienstreizen van de secretaris-generaal (+24 %)

De secretaris-generaal antwoordde dat die begrotingspost de laatste jaren systematisch overschreden werd en dat een meer realistische raming zich opdrong. Er wordt steeds meer een beroep gedaan op de IPU, wat het aantal dienstreizen op het niveau van het secretariaat doet toenemen.

De Twaalf Plus-groep gaf zijn goedkeuring aan de begroting zoals het Uitvoerend Comité die voorstelde, op voorwaarde dat de uitvoering ervan doorlopend bewaakt zou worden.

- **Hervorming van de IPU**

Dhr. Vallersnes (Noorwegen) stelde de aanbevelingen van de adviesgroep van de commissie VN-zaken in verband met het werkprogramma van de commissie voor. De secretaris-generaal van de IPU wees erop dat de opdracht en het actieterrain van de commissie weliswaar ruim gedefinieerd waren maar dat de commissie haar activiteiten geleidelijk zou ontplooiën en zou beginnen met enkele goedgekozen onderwerpen.

De VN-commissie maakt deel uit van de nieuwe structuur voor de herfstassemblees, die thans uitgeprobeerd wordt. De Twaalf Plus-groep richtte een werkgroep op die de werking van de nieuwe structuur (inclusief de werking van de VN-commissie) moet beoordelen en een eerste verslag moet uitbrengen op de volgende assemblee.

De Twaalf Plus-groep keurde ook de (sub)amendementen op de Statuten en reglementen goed die in de IPU-Raad en -Assemblee voorlagen (cf. pp. 8-9 en 24-25), met uitzondering van het amendement om de duur van het mandaat van de IPU-voorzitter van drie op vier jaar te brengen.

Wat de amendementen over het urgentiepunt betreft, merkte de groep op dat het probleem van een mogelijk conflict tussen de IPU-voorzitter en de Assembleevoorzitter over de interpretatie van het reglement nog altijd niet opgelost was. De voorzitter van de groep liet weten dat hij de IPU-voorzitter daarover aangeschreven had en dat die twee mogelijke oplossingen suggereerde: in het reglement van de Assemblee bepalen dat de IPU-voorzitter een beslissing van de Assembleevoorzitter betreffende de toepassing van het reglement kan herroepen, ofwel bepalen dat de IPU-voorzitter ambtshalve de Assemblee voorziet, waarbij de parlementsvoorzitter van het gastland in het geval van de lenteassemblees dan aangesteld wordt als eerste ondervoorzitter van de Assemblee. De groep besloot de kwestie door te verwijzen naar de volgende vergadering van zijn stuurcomité. De delegatie van Nieuw-Zeeland kondigde aan een amendement te zullen indienen om de zaak te regelen.

- **Verkiezing van de volgende IPU-voorzitter**

De voorzitter van de groep vermeldde dat de IPU tijdens de assemblee van oktober 2008 een nieuwe voorzitter moest verkiezen, in opvolging van dhr. Casini (Italië). Er heeft zich al een kandidaat aangemeld: de voorzitter van het parlement van Namibië, dhr. Theo Ben-Gurirab, die de steun van de hele Afrikaanse groep lijkt te hebben. Misschien komt er ook een Indische kandidaat. Alle kandidaten zullen gevraagd worden om tijdens de volgende assemblee de Twaalf Plus-groep toe te spreken.²⁰

- **Interne zaken van de Twaalf Plus-groep**

i) Leden

Servië bevestigde zijn wil om als volwaardig lid tot de groep toe te treden. Montenegro werd ook uitgenodigd om lid te worden maar diende nog geen aanvraag in. Het voormalige Servië-Montenegro had in de Twaalf Plus-groep het statuut van waarnemer.

ii) Voorzitterschap

Er werd aan herinnerd dat de groep tijdens de assemblee van 2008 zijn voorzitter moest verkiezen en dat de kandidaturen tegen het einde van de volgende assemblee ingediend moesten worden.

De ondervoorzitter van de Twaalf Plus-groep, dhr. del Picchia (Frankrijk), stelde voor dhr. Austin te verkiezen voor een tweede mandaat van twee jaar. Dhr. Austin gaf te kennen dat hij de toestemming van de Britse IPU-groep nodig had vooraleer hij zich kandidaat kon stellen.

iii) Financiële kwesties

De groep nam kennis van zijn voorlopige balans voor het jaar 2007. Er wordt een batig saldo van 57.000 £ voorzien tegen het einde van het jaar. Bijgevolg werd besloten de bijdrageschaal ongewijzigd te laten (België betaalt een bijdrage van 1.035 £ aan de Twaalf Plus-groep).

²⁰ *De Belgische delegatie* ontmoette dhr. Ben-Gurirab op zijn verzoek in de marge van de assemblee.

9. AGENDA VAN DE 118^E ASSEMBLEE (KAAPSTAD, 11-18 APRIL 2008)²¹

1. Verkiezing van de voorzitter en de ondervoorzitters van de 118de Assemblée
2. Behandeling van eventuele voorstellen voor een urgentiepunt
3. Algemeen debat over de politieke, economische en sociale toestand in de wereld, met als bindthema *De armoede terugdringen*
4. Een evenwicht vinden tussen nationale veiligheid, menselijke veiligheid en individuele vrijheden, en de gevaren voor de democratie wegnemen: rol van de parlementen (Commissie I)
Rapporteurs : dhr. L. M. Suklabaidya (India)
                  mevr. H. Mgabadeli (Zuid-Afrika)
                  lord Morris of Aberavon (Verenigd Koninkrijk)
5. Parlementaire controle op het staatsbeleid inzake buitenlandse hulpverlening (Commissie II)
Rapporteurs : dhr. E. P. B. Quenum (Benin)
                  dhr. F.-X. de Donnea (België)
6. Gastarbeiders, mensenhandel, xenofobie en mensenrechten (Commissie III)
Rapporteurs : dhr. A. Dismore (Verenigd Koninkrijk)
                  dhr. C. Camacho (Mexico)
7. Goedkeuring van de thema's van de 120ste Assemblée en aanstelling van de rapporteurs

---

²¹ Reeds goedgekeurd tijdens de 116e Assemblée.

10. VOLGENDE VERGADERINGEN VAN DE INTERPARLEMENTAIRE UNIE

Jaarlijks infoseminarie over de toepassing van het verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen (CEDAW) (in samenwerking met de VN-afdeling Vrouwenemancipatie - UNDAW)	GENEVE 11 oktober 2007
Wereldconferentie over het elektronische parlement (e-Parliament): uitdagingen en voordelen van informatie- en communicatie-technologieën (ICT) in parlementaire processen (in samenwerking met de Vereniging van secretarissen-generaal van parlementen - ASGP en het Wereldcentrum voor ICT in het parlement)	GENEVE 10-12 oktober 2007
Jaarlijks seminarie voor de parlementaire instanties bevoegd voor mensenrechten, over het thema <i>Migratie en mensenrechten</i>	GENEVE (IPU) 24-26 oktober 2007
Parlementaire vergadering in het kader van het Forum van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) over fatsoenlijk werk voor een faire globalisering	LISSABON (Portugal) 31 oktober 2007
Adviesgroep van de commissie voor VN-zaken	NEW YORK (UNO) 19 november 2007
Jaarlijkse parlementaire hoorzitting in de Verenigde Naties	NEW YORK (UNO) 20-21 november 2007
Parlementaire wereldconferentie over HIV/AIDS	MANILLA (Filippijnen) 28-30 november 2007
Jaarlijks seminarie voor de parlementaire instanties bevoegd voor gendergelijkheid, over het thema <i>Vrouwen en werk</i> (in samenwerking met de Internationale Arbeidsorganisatie – ILO)	GENEVE 6-8 december 2007
Comité voor de mensenrechten van parlementsleden	GENÈVE (IPU) 14-17 januari 2007
Parlementaire vergadering in het kader van het VN-forum over de strijd tegen de mensenhandel (in samenwerking met het VN-agentschap voor drugs- en misdaadbestrijding - UNODC)	WENEN (Oostenrijk) 12 februari 2008

Jaarlijkse parlementaire vergadering in het kader van 52 ^{ste} zitting van de VN-commissie voor de status van de vrouw, over het thema <i>De rol van de parlementen in de financiering van gendergelijkheid</i> (in samenwerking met de VN-afdeling Vrouwenemancipatie - UNDAW)	NEW YORK (UNO) 27 februari 2008
Internationaal Forum over ICT, elektronische toegankelijkheid en het verdrag over de rechten van gehandicapten in het licht van de ontwikkeling	GENEVE maart 2008
Stuurcomité van de Parlementaire Conferentie over de WTO (Wereldhandelsorganisatie)	GENEVE 3-4 april 2008
118 ^e Assemblee van de Interparlementaire Unie	KAAPSTAD (Zuid-Afrika) 11-18 april 2008
Comité voor de mensenrechten van parlementsleden	GENÈVE juli 2008
Adviesgroep van de commissie voor VN-zaken	GENEVE juli 2008
Jaarlijkse zitting van de Parlementaire Conferentie over de WTO	GENEVE 11-12 september 2008 (plaats en datum te bevestigen)
119 ^e Assemblee van de Interparlementaire Unie	GENEVE 10-15 oktober 2008
Jaarlijkse parlementaire hoorzitting in de Verenigde Naties	NEW YORK (UNO) oktober/november 2008
Jaarlijks seminarie voor de parlementaire instanties bevoegd voor mensenrechten	GENEVE tweede semester 2008
Jaarlijks seminarie voor de parlementaire instanties bevoegd voor gendergelijkheid	GENEVE tweede semester 2008
Regionaal seminarie voor de parlementen van Europa en Centraal-Azië over kindbescherming	Plaats en datum te bepalen

Ontvangen uitnodigingen voor de volgende lenteassemblees

ADDIS ABEBA (Ethiopië)
CARACAS (Venezuela)

INTERPARLEMENTAIRE UNIE (IPU)
117e Assemblée, Genève, 5-10 oktober 2007

Aangenomen teksten

Teksten aangenomen door de Assemblée

1. Resolutie : De dringende noodzaak om onmiddellijk een einde te maken aan de algemene schendingen van de mensenrechten in Myanmar en er de democratische rechten van de bevolking te herstellen (urgentiepunt)
<http://www.ipu.org/conf-f/117/117emrg.htm>
2. Verslag van de commissie voor VN-zaken
<http://www.ipu.org/conf-f/117/117-un-rpt.htm>
3. Policy paper over de aard van de relaties tussen de Verenigde Naties en de wereld van de parlementen – Rapporteur : dhr. Geert Versnick (België)
<http://www.ipu.org/conf-f/117/117-un-rel.htm>

Bestuursraad: ter kennis genomen verslagen en andere teksten

1. Verklaring naar aanleiding van de tiende verjaardag van de goedkeuring door de IPU van de Universele Verklaring over democratie²²
2. Samenwerking met de Verenigde Naties: overzicht van de activiteiten van mei tot oktober 2007
3. Conclusies van de gespecialiseerde IPU-conferenties van mei tot september 2007

Bestuursraad: resoluties betreffende de mensenrechten van parlementsleden²³ -
<http://www.ipu.org/hr-f/181/181all.htm>

1. Dhr. Sha Ams Kibria, uit **Bangladesh**
2. Sheikh Hasina, uit **Bangladesh**
3. Dhr. Victor Gonchar, uit **Belarus**
4. De heren S. Mfayokurera, I. Ndikumana, G. Gahungu, L. Ntamutumba, P. Sirahenda en G. Gisabwamana, uit **Burundi**

²² De tekst van de verklaring uit 1997 is ook beschikbaar :
<http://www.ipu.org/cnl-f/161-dem.htm>

²³ De nieuwe openbaar gemaakte gevallen zijn aangeduid met een asterisk.

5. Dhr. Norbert Ndiokubwayo, uit **Burundi**
6. De heren Pedro Nel Jiménez Obando, Leonardo Posada Pedraza, Octavio Vargas Cuéllar, Pedro Luis Valencia Giraldo, Bernardo Jaramillo Ossa en Manuel Cepeda Vargas, uit **Colombia**
7. Dhr. Hernán Motta Motta, uit **Colombia**
8. Mevr. Piedad Córdoba, uit **Colombia**
9. De heren Oscar Lizcano, Jorge Eduardo Gechen Turbay, Luis Eladio Pérez Bonilla, Orlando Beltrán Cuéllar, mevr. Gloria Polanco de Lozada en mevr. Consuelo González de Perdomo, uit **Colombia**
10. Dhr. Jorge Tadeo Lozano Osorio, uit **Colombia**
11. Dhr. Gustavo Petro Urrego, uit **Colombia**
12. De heren Jaime Ricaurte Hurtado González en Pablo Vicente Tapia Farinango, uit **Écuador**
13. Zevenenvijftig parlementsleden uit **Écuador**
14. Elf parlementsleden uit **Eritrea**
15. Dhr. Miguel Angel Pavón Salazar, uit **Honduras**
16. Dhr. Gibran Tueni, uit **Libanon**
17. Dhr. Walid Eido, uit **Libanon ***
18. Dhr. Anwar Ibrahim, uit **Maleisië**
19. Dhr. Zorig Sanjasuuren, uit **Mongolië**
20. Vierendertig parlementsleden uit **Myanmar**
21. Dhr. Makhdoom Javed Hashmi, uit **Pakistan**
22. Dhr. Marwan Barghouti, uit **Palestina**
23. Dhr. Hussam Khader, uit **Palestina**
24. Dhr. Ahmad Sa'adat, uit **Palestina**
25. Drieëndertig parlementsleden uit **Palestina**
26. Dhr. Abdel Aziz Dweik, uit **Palestina**
27. De heren Crispin Beltrán, Saturnino Ocampo, Joel Virador, Teodoro Casiño, Rafael Mariano en mevr. Liza Maza, uit de **Filippijnen**
28. Dhr. Léonard Hitimana, uit **Rwanda**
29. Dhr. D.M.S.B. Dissanayake, uit **Sri Lanka**
30. Dhr. Joseph Pararajasingham, uit **Sri Lanka**
31. Dhr. Nadarajah Raviraj, uit **Sri Lanka**
32. Tien parlementsleden uit **Sri Lanka**
33. Tien parlementsleden uit **Turkije**
34. De heren Roy Bennett, Job Sikhala, Tichaona Munyanyi, Tendai Biiti, Paul Madzore, Tumbare Mutasa, Gilbert Shoko en Nelson Chamisa, uit **Zimbabwe**

De aangenomen teksten zijn te verkrijgen (in het Frans of het Engels) bij:
 Marc DE ROUCK, secretaris van de Belgische Groep van de Interparlementaire Unie,
 tel. 02/501.74.25 – fax 02/501.72.16 – e-mail : mdr@senate.be.

INTERPARLEMENTAIRE UNIE (IPU)

Praktische handboeken voor parlementsleden

1. Optreden tegen HIV (2007)²⁴
(gepubliceerd in samenwerking met UNAIDS en UNDP)
2. Parlementair handboek over het verdrag betreffende de rechten van gehandicapte personen (2007)²⁵
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de mensenrechten et het departement Economische en sociale zaken van de UNO)
3. Verbetering van de bescherming van kinderen in het gerechtelijk systeem in Zuid-Azië (2007)²⁶
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
4. Bestrijding van het geweld tegenover kinderen (2007)
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
5. Ontbrekende stukken: handboek voor parlementaire actie ter beperking van het gewapend geweld (2007)
(gepubliceerd in samenwerking met het Centrum voor humanitaire dialoog, Genève)
6. Parlement en democratie in de XXIe eeuw: handboek met praktijkvoorbeelden (2006)
7. Nationaliteit en staatloosheid (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de vluchtelingen)
8. Mensenrechten (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de mensenrechten)
9. De rol van het parlement om verzoeningsprocessen tot een goed einde te brengen (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met het internationaal Instituut voor democratie en hulp bij verkiezingen (IDEA))

²⁴ Voorgesteld tijdens de Parlementaire wereldconferentie over HIV/AIDS in Manilla (28-30 november 2007). Voor het ogenblik enkel beschikbaar in het Engels. Franse vertaling in aanmaak.

²⁵ Voorgesteld tijdens de 117e Assemblee in Genève. Voor het ogenblik enkel beschikbaar in het Engels. Franse vertaling in aanmaak.

²⁶ Dit eerste handboek dat zich specifiek richt tot de parlementsleden van een bepaalde regio in de wereld, werd voorgesteld tijdens een IPU-seminarie over kinderbescherming in Islamabad (27-29 juni 2007). Het werd enkel uitgebracht in het Engels en is al uitgeput.

10. Strijd tegen de kinderhandel (2005)
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
11. Vrijwilligerswerk en wetgeving: oriëntatienota (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met de VN-Vrijwilligers en de Internationale Federatie van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan)
12. Bescherming van het kind (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met UNICEF)
13. Parlement, begroting en gender (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met UNDP, het Instituut van de Wereldbank en UNIFEM)
14. Handboek over de parlementaire praktijk (2004)
(gepubliceerd in samenwerking met UNESCO)
15. Het Verdrag over de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen en het bijbehorende Facultatief Protocol (2003)
(gepubliceerd in samenwerking met de afdeling Emancipatie van de Vrouw van de UNO)
16. Parlementair toezicht op de veiligheidssector: principes, mechanismen en praktijken (2003)
(gepubliceerd in samenwerking met het Centrum voor Democratische Controle van de Strijdkrachten - DCAF)
17. De ergste vormen van kinderarbeid uitroeien: Handboek voor de tenuitvoerlegging van Conventie nr. 182 van de IAO (2002)
(gepubliceerd in samenwerking met het Internationaal Arbeidsbureau)
18. De bescherming van vluchtelingen: Handboek over het internationaal vluchtelingenrecht (2001)
(gepubliceerd in samenwerking met het Hoog Commissariaat van de VN voor de vluchtelingen)
19. HIV/AIDS, wetgeving en rechten van de mens (1999)
(gepubliceerd in samenwerking met UNAIDS)
20. Het internationaal humanitair recht naleven en doen naleven (1999)
(gepubliceerd in samenwerking met het Internationaal Comité van het Rode Kruis)

Deze gratis handboeken zijn beschikbaar in het Engels en het Frans (zie echter de opmerkingen in verband met de nummers 1 tot 3) en kunnen on-line besteld worden op de website van de Interparlementaire Unie:

(<http://www.ipu.org/french/handbks.htm> of <http://www.ipu.org/english/handbks.htm>)

of via het secretariaat van de Belgische IPU-Groep:

Marc DE ROUCK

tel. 02/501.74.25 – fax 02/501.72.16 – e-mail : mdr@senate.be.